

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrstetno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljenje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{8}$ strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Duh stare Prusije.

Je oživel v Nemčiji. Vzpostavil ga je zopet nemški narodni socializem. Duh stare Prusije je bil označen s politiko osvajalnosti in z militarizmom kot njegovim glavnim sredstvom. Iz pruskega militarizma se je rodila svetovna vojna, ki se je končala s porazom Nemčije. Nemška država je podpisala versajsko mirovno pogodbo, ki tudi določuje, da se Nemčija ne sme vojaško oborožiti, marveč se mora zadovoljiti z v to svrhu postavljeni in plačano vojsko, ki zadostuje za obrambne namene. Da je nemška Reichswehr v resnici popolnoma zadostovala za obrambne namene, dokazuje razdobje 17 let, ki je poteklo od konca svetovne vojne.

Ni pa nemška državna bramba zadostovala ter ne zadostuje politiki narodnega socializma. Dokler je bila ta stranka v stanju organizacije in agitacije, je z vso strastnostjo napadala »sramotno« versajsko pogodbo. Ko pa je prišel narodni socializem v stanje vlade, je začel svoja agitacijska gesla izvajati in dane oblube izvrševati. Versajska sramota mora izginiti iznad Nemčije! Predvsem morajo izginiti vojaška določila te pogodbe! Nemčija se mora oborožiti, ker to baje zahteva načelo enakopravnosti Nemčije z drugimi državami.

Tajno oboroževanje Nemčije se je že začelo pod prejšnjimi vladami. Narodni socializem ga je pospešil po tempu (času) in obsežnosti. Da bi ga zakril pred očmi Zvezne narodov, je Nemčija morala izstopiti iz te Zvezze. Ko je oboroženost nemške države dosegla stanje, da ga ni več bilo mogoče zakriti pred Evropo, je narodno-socialistična vladova vr-

gla krinko z obraza. Dne 16. marca je nemška vlada sklenila zakon, da se nemška vojska preosnuje po načelih splošne vojaške dolžnosti vseh moških državljanov, ki so dopolnili 21. leto starosti; nemška vojska se reorganizira tako, da bo imela 12 armadnih zborov s 36 divizijami. Tako so vojaške sile Nemčije bile povisane na nad 800.000 mož.

Ukrep nemške vlade je povzročil v Evropi ne toliko razburjenja, kakor pa graje in obsodbe. Kdor je resničen prijatelj miru, mora militarizacijo Nemčije obsoditi. Militarizem v rokah stranke, ki vzgaja nemško mladino v pogansko narodnostno miselnost ter vzbuja med ljudskimi množicami maščevalne nagonje in osvajalne pohlepe, je največja nevarnost za mir. Evropske države bodo morale ostvariti v medsebojnih pogodbah močna in ob vsaki priliki učinkovita jamstva za ohranitev miru zoper vsak poskus njegove žalitve. Vsaka pustljivost in omahljivost napram vsem nemškemu narodnemu socializmu, ki je vzpostavil pruske militaristične tradicije, bi bila usodepolna napaka. Narodno-socialistična Nemčija je pokazala Evropi oboroženo pest. S tem je padla misel razorožitve, ki jo je Evropa gojila od konca svetovne vojne. Evropski narodi so hrepeneli po uresničenju te misli, da bi se rešili ogromnih gmotnih bremen, ki jih povzročuje tekma držav v oboroževanju. Oboroževalna tekma je novo vzbujena in ojačena. Narodi bodo krvaveli naprej, najprvo gospodarsko... Misel razorožitve je pokopana. Pokopala jo je poprusena narodno-socialistična Nemčija.

kandidacijsko željo in prošnjo nosilcu državne kandidatne liste, ali pa od njega opolnomočenemu volilnemu odboru. Se nikdar ni bilo ob nobenih parlamentarnih volitvah toliko ljudi s kandidacijskimi »sposobnostmi« kot sedaj.

To je pojav, ki ni ne pravilen ne soliden. Sam minister dr. Kojič je moral zavrniti »nesolidne kandidate« in »načine političnih licitacij«. Najbolj učinkovita zavrnitev pa bi bila naslednja: zmanjšajo naj se poslanske dijete (plače) za polovico, in bo odpadla polovica kandidatov; ako pa se poslanske plače zmanjšajo za dve tretjini, pa bosta odpadli dve tretjini kandidatov. In utihnil bo sejmski hrup nesolidnih kandidatov in prenehale bodo politične licitacije.

*

Pariz spominu ravnega kralja Aleksandra. Dne 21. marca je izročil predsednik občine Pariz jugoslovanskemu poslaniku dr. Spalajkoviču zlato kolajno pariškega mesta, katero so namenili izročiti blagopokojnemu kralju Aleksandru I. lani dne 10. oktobra in katero so sedaj poklonili po našem poslaniku kraljici-materi. Ob tej priliki se je vršila na pariški občini prisrčna slovesnost.

Uredba o javnih delih. Ministrski svet je odobril dne 21. marca uredbo o javnih delih, ki predvideva, kar je važno za Slovenijo, da se prične takoj z gradnjo železniške proge Št. Janž — Sevnica, ki se bo pozneje podaljšala na Novo mesto — Stražo — Delnice. Predvideno je po tej uredbi, da se prične takoj tudi z gradnjo betonske ceste Ljubljana — Kranj in Maribor — Št. Ilj — državna meja.

Prosvetni minister Čirič je govoril po radiju dne 23. marca o našem šolstvu, ki je živiljenska potreba. Precešen del govora je posvetil osnovnemu ter srednjemu šolstvu, položaju učiteljstva ter profesorjev. Toplo je priporočal prosvetno delo izven šole.

Iz govora ministra za telesno vzgojo dr. Auerja. Minister za telesno vzgojo dr. L. Auer je imel dne 21. marca po radiju govor, v katerem je posebno podčrtal, naj postane čuvar Jugoslavije mладо pokolenje z vsemi potrebnimi telesnimi možnostmi ter potrebami. Govoril je dalje o vzgojnem pomenu športa, o nalogah države glede telesne vzgoje, o sokolstvu ter o gasilstvu. Zaključil je svoj govor z naznanilom, da je bil tedni izdelan zakon o športu in poslan vsem merodajnim športnim organizacijam v presojo.

S kandidacijskega pozorišča.

Na kandidacijskem pozorišču vlada veliko nesorazmerje med kandidacijskimi ponudbami in kandidatskimi potrebami. Je kakor na blagovnem tržišču, kjer je vsled nadprodukcijske blaga mnogo preveč ponudb in mnogo premalo zahtev. Da je ta primera umestna, potrjuje govor g. ministra pravde dr. Kojički, ki ga je imel 17. marca v Kragujevcu in ki je v njem ostro obsodil »sejmski hrup

posameznih nesolidnih kandidatov in načine političnih licitacij.«

Minister izjavlja, da nastopajo s sejmskim hrupom nesolidni kandidati, ter da se vršijo politične licitacije. Kako se je to vršilo in se vrši v naši ožji domovini, smo doznavali iz časnikov, pa tudi iz poročil, ki jih prejemamo iz raznih krajev naše domovine. Ljudstvo, ki ima pravico, da voli poslance, bi tudi morda imeti možnost, da določi kandidate. Ta možnost se mu ne daje.

Na srezkih kandidacijskih zborovanjih nastopajo nepoklicane skupine in skupinice ter predlagajo kandidate.

Tako »predloženi« kandidati se potem razvrstijo v vzporedne vrste, ki se še pomnožujejo z imeni takšnih kandidatov, ki niti ne poskušajo svoje srečenja srezkih kandidacijskih sestankih, marveč kratkomalo sporočijo svojo

Za čiščenje kroj
uporabljajte znani
PLANINKA - čaj BAHOVEC.
Pristen je le v plombiranih paketih.
Reg. br. 76 od 5. II. 1932.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Posvet treh velesil v Parizu. Dne 23. marca se je vršil v Parizu posvet za stopnikov treh velesil: Anglije, Francije in Italije v očigled položaju, ki je

nastal vsled uvedbe splošne vojaške dolžnosti v Nemčiji. Sklenjeno je bilo med drugim, da bode obiskal angleški zunanjji minister za Berlinom še tudi Moskvo, Varšavo in Prago. Po teh se stankih se bo vršila konferanca zgoraj omenjenih treh velesil dne 11. aprila v Stresi.

Italija je mobilizirala celotni letnik 1911 radi dogodkov v vzhodni Afriki ali v Abesiniji.

Povzročitelj in vedja zadnje grške revolucije Venizeles se je pripeljal dne 19. marca na italijanskem parniku »Rex« s svojo ženo in 118 grškimi begunci v Neapelj, odkoder se bo preselil v Pariz. Med begunci je več bivših ministrov, senatorjev, mornariških častnikov ter žena poveljnika uporne grške mornarice.

Učiteljstvo in cerkev. Sovražniki cerkve kaj radi vprezajo učiteljstvo v protiverna in proticerkvena »kola«. Učitelji naj bi ta voz vlekli, framasonski in socialistični voditelji pa bi se na njem vozili kot gospodje. Profit od take proticerkvene ekspedicije kajpada imajo vedno voditelji. Ponekod mnogoteni učitelji to svojo roboto brezbožnemu framasonstvu in marksizmu opravljajo prostovoljno iz navdušenja do organizacije, koje člani so, kakor se to deloma dogaja v Franciji in Čehoslovaški. Po drugod pa se k temu poslu komandira. To se n. pr. sedaj dogaja v Mehiki. Zvezni vzgojni urad v mehiški državi Yucatan je izdal ukaz, da se mora vse učiteljstvo v državnih šolah javno odpovedati veri. Obveza, ki jo mora učiteljstvo podpisati, se glasi: »S tem izjavljjam, da sem nespravljiv sovražnik katoliške vere in da sem na razpolago za borbo proti duhovščini, kjer koli bo potrebno. Dalje izjavljam, da sem na razpolago za vsako borbo proti fanatizmu.« — Učiteljstvo se mora dalje tudi obvezati, da ne bo izvrševalo nikakih verskih opravil v svojih domovih.

Tudi grobarji imajo patrona. Grobarstvo je žalosten in težaven posel: prireditev zadnjega doma za človeka na tem svetu. Grobar izkopa človeku zadnji kvartir, ki v njem ostane človek do vstajenja mrtvih. Grobarji so po veliki večini resnobni ljudje. Ko drugim kopijo jame, jim nehote vznikne misel v glavi: tudi mene čaka tača jama, ki mi

jo bo kak drug izkopal. Grobarji imajo, kar je manj znano, svoja patrona: to sta Tobija in sv. Jožef Arimatejski. Tobija (praznik 2. septembra) je živel v Stari zavezi. Njegovemu sinu, mlademu Tobiji, je sam nadangel Rafael bil spremjevalec na potovanju. Stari Tobija je vršil s požrtvovalno vztrajnostjo telesna dela usmiljenja: proti zapovedi sovražne oblasti je zakopaval v tajnosti nočne teme mrtva telesa, da ne bi postala plen roparskim pticam. Za to delo je Bog bogato blagoslovil Tobija in vso njegovo družino. Drugi patron grobarjev pa je sv. Jožef Arimatejski (praznik 17. marca). Bil je najimenitnejši grobar svetovne zgodovine: samemu božjemu Zveličarju, ko je umrl na križu, je preredil grob in pokop. Še nikdar ni noben grobar kakšnemu mrtvemu telesu skazal toliko spoštovanja in ljubezni, kot sv. Jožef iz Arimateje Kristusovemu sv. telesu. Iz groba, ki je pred njega sveti Jožef položil velik kamen, je Gospod tretji dan vstal v božanstvenem veličju, ki ga je bil potem deležen tudi njegov sveti grobar.

Dom duhovnih vaj pri sv. Ježefu n. Celjem. Za može: 11. do 15. aprila. Za dekleta: 15. do 19. maja, 9. do 13. junija, 6. do 10. julija, 14. do 18. avgusta, 12. do 16. oktobra, 1. do 5. nov., 26. do 30. decembra. Za žene: 26. do 30. maja, 7. do 11. sept., 28. sept. do 2. okt. (žene iz Trbovlj). Za fante: 14. do 18. dec. Začetek na vsak prvi gori imenovan dan ob 6. uri zvečer. Vodili bodo gg. misijonarji sv. Vincencija Pavlanskega. Vzdrževalnina za vse dni je 75 Din. Priglasiti se je pravočasno in priložiti znamko za odgovor. Posamezne župnije si lahko prekrše lastne duhovne vaje, če je vsaj 20 priglašencev.

Na evharistični kongres gremo!

Katoliški Slovenci v mariborski škofiji smo imeli lani v Mariboru veličasten evharistični kongres. V tem letu pa se vrši v Ljubljani in sicer dne 28., odnosno 29. in 30. junija evharistični kongres za vso Jugoslavijo. Tudi mi bomo šli in sicer moramo iti v častnem številu. Pokazati hočemo, da nas ne razdroji ničesar in da kljub vsem gospodarskim težavam in skrbem in kljub vsem zivjačnim poskusom ter političnem lovljenju ves slovenski narod ostaja zvest

svojim svetim idealom, svoji veri in svoji narodnosti, zvest svoji državi. Dasi bo evharistični kongres samo verska prireditev, vendar bo pokazal tudi kulturno višino Slovencev.

Povabilo na kongres ste itak že prejeli. V gotovih župnijah tudi prav pridno delujete in se pripravljate. Danes vam sporočamo, da se bo istočasno vršilo tudi romanje na Brezje in sicer dne 28. junija bo odhod in dne 29. junija smo na Brezjah, zvečer gremo v Ljubljano,

smo pri polnočni procesiji in drugi dan pri vseh slovesnostih, nato pa gremo zopet domov. Zažnite se že sedaj pripravljati na to, da vas bo šlo kar največ! Vozne cene bodo letos precej nižje kot so bile lani. Imeli bomo svoje posebne vlake kakor vsako leto.

Dne 29. junija je na evharističnem kongresu da. mladine. Prijavite na odbor za evharistični kongres v Mariboru gg. katehetje, če bi se pridružili s svojo šolsko mladino tudi iz naših krajev. Dobre se šolski vlaki s četrtno vožnjo. Treba je pa seveda takoj začeti s prijavami. Letos naj bi šolarji, posebno večji, šli samo na ta izlet: na kongres v Ljubljano. Mladina, ki se bo kongresa udeležila, ga ne bo vse dni svojega življenja pozabila in bo ostala zvesta Kristusu! Prosimo, da se gg. katehetje čimpreje odločijo za to in nam sporočijo!

Vsak dan bodi naša misel: Na kongres gremo! Vsak dan bodi naša molitev: Da bi srečno uspel in prinesel blagoslova tudi med nas Slovence v lavantski škofiji!

Osebne vesti.

Umrl je v celjski bolnici dne 22. t. m. v starosti 70 let g. Franc Roblek, veleposestnik v Žalcu, načelnik Savinjske posojilnice, bivši žalski župan, nekdajni poslanec na Dunaju, predsednik Hmeljarskega društva in Hmeljarne. Svetila mu večna luč!

Nesreča.

Nesreča pri smučanju. Nogo si je zlomil pri smučanju na Jezerskem gospod Zdravko Štangl iz Maribora. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico. G. Zdravku želimo skorajšnje okrevanje.

Dva pogorelca. V Zgornjem Krapju pri Ljutomeru je pogorel posestnik Iv. Spindler. Zgorelo mu je gospodarsko poslopje, svinjaki in ostrešje na hiši. Škoda 20.000 Din. — V Trničah pri Račah je upepelili ogenj stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje, ki sta bila pod skupno streho, posestniku Antonu Smolingerju. Škoda 25.000 Din.

Tri prste na roki je odrezal stroj Lapornik Francu, delavcu v tovarni podpetnikov v Gračnici pri Rimskih toplicah. Poškodovani se je zatekel v celjsko bolnišnico.

Smrtna nesreča. 24letni brezposelni mizarški pomočnik Franc Ule s Sela pri Zagorju je tolkel s kladivom po skali. Kladivo se je razletelo in kos žezele je zadel Uleta v trebuh tako, da je v ljubljanski bolnišnici podlegel notrajni poškodbi.

Razne novice.

Fakir, ki se je zadušil v grobu. Ilija Petrovič iz Like je rad nastopal po Bački v ulogi indijskega fakirja ali čudodelnika. Po fakirskem načinu se je dal zakopati živ v grob, iz katerega je vstajal čil ter zdrav na presenečenje radovednega občinstva. Ob priliki obiska

sela Martonoš je razglasil, da bo vstrajal zakopan v grob dve uri. Najel je dva fanta, ki sta izkopala poldruži meter globok grob. Ob številnih gledalcih iz vasi sta fanta zagrebla fakirja. Ko sta ga pa odkopala čez eno uro, je bil Ilija — mrtev. Slučaj je obravnavalo zadnje dni sodišče v Subotici. Oba pogrebca so oprostili, ker sta potrdila s pričami, da sta ravnala po naročilu fakirja in sta ga celo izkopala eno uro poprej, kakor jima je bilo naročeno. Priče so še izvedale, da je fakir popil pred pogrebom precej žganja iz jeze, ker mu je bila prva predstava od oblasti prepovedana.

Reva zapustila 40.000 Din. V Beljaku v Kaigasse 6 je životarila 70letna Ana Konič, ki se je izselila iz Jugoslavije. Zadnja leta je živelna v tako siromašnih razmerah, da je bilo vse prepričano, da je 70letna starka reva, ki je vredna dejanskega usmiljenja. Koničeva je umrila pred nedavnim. Po smrti so preiskali njeno borno sobico, v kateri so odkrili dve hranilni knjižici s 3000 šilingi, med capjem in po predalih so pa nabrali 2000 šilingov. Navidezna reva je zapustila brez dedičev lepo premoženje 40.000 Din. Policijska oblast je odredila, da se poiščejo sorodniki.

Gospa Venizelos. V zadnji grški posrečeni vstaji je igrala po časopisnih poročilih poleg očeta revolucije 80letnega Venizelosa njegova soprogna najvažnejšo vlogo, saj je tudi financirala vstajo s 300 milijoni drahmeni. Gospa Venizelos je iz grške prestolice iz Aten. Je hčerka Grka Kiliki, ki se je pa pred več leti preselil v London, kjer si je pridobil angleško državljanstvo. Ko je Kiliki v Londonu umrl, je zapustil dedičem 2 milijona angleških funtov. Od te svote je podedovala njegova hčerka Jelena eno tretjino. Jelena Kiliki je spoznala Venizelosa, ko je bil na višini politične slave, leta 1919 pri mirovinih pogajanjih v Versaillesu pri Parizu. Poročila se je z Venizelosem leta 1921. Kot poročno darilo je podarila grški vladni krasno palačo v Londonu, kjer se nahaja še danes grško poslaništvo. Najbolj jo je peklo, ker je v zadnjem času Venizelosova zvezda precej obledela. S svojimi lastnimi denarnimi sredstvi je vršila agitacijo za moža. Tudi najnovješja izguba 300 milijonov drahem jo gotovo manj boli nego pa popolen poraz in prognanstvo soproga.

Nova cesarska palača v prestolici Abesinije. Abesinski cesar, kojega deželo ogrožajo sedaj Italijani z vojno, se je preselil te dni v čisto novo palačo, ki je zgrajena v angleškem slogu in je stala 250.000 angleških funtov. Cesar si je izvolil sam opremo palače. Celotno pohištvo je bilo kupljeno na Angleškem. Pri opremi je zastopano vsako razdobje angleške pohištvene umetnosti. Le par sob za tuje je opremljenih z modernim pohištrom. Palača poseda lastni kino, zelo obširno telefonsko napravo ter kopalnice, še plesna dvorana je v slogu, kakorjen je bil običajen v časih kralja Salomona.

Požar upepelil 900 hiš. V Lurku, 200 km od Mukdena v Mandžuriji, je uničil podtaknjen požar 900 hiš.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela od g. dr. Antona Hrovata, zdravnika v Ormožu, me-

sto cvetja na krsto pokojnega dekana Friderika Horvata, 200 Din; od svatov na gostiji Drevenšek-Skrabl v Dragonji vasi 100 Din; od g. Josipa Weixla, dekana v Križevcih, 65 Din; od zlatoporočencev Janeza in Marije Kozoderc v Cirkovcih 50 Din; od g. Franca Spindlerja, župnika v Cirkovcih, 20 Din. Vsem izreka odbor najlepšo zahvalo.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23-58. Najmodernejše urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja: špecialist za kiurugijo dr. Černič. Prosta izbiра zdravnikov.

isti poti. Lani dne 25. novembra je bil premeščen Kozel k Bezjaku in takoj je bil tudi ta pridobljen za nočne zlete. Novembra in decembra sta uhajala omenjena skozi okno, se klatila po oklici Ptuja in kradla kure in domače zajce. Nakradeno živo blago sta nosila na dom Bezjakovega brata, kjer sta se gostila. Dne 12. decembra sta se vračala z nočnega pohoda po Ljutomerski cesti nazaj v zapor. Srečala sta 17letnega pekovskega vajenca Feliksa Osojnika, ki je imel na hrbtni poln koš razne peke. Preiskala sta mu žepe ter koš in ga še osuvala. Vajenec je po pobegu napadalcev začel vpiti in kmalu so bili ujudje za lopovoma in so jima onemogočili neopažen pobeg v jetniško celico. Skrila sta se v mestu. Bezjak se je javil sam sodišču, Kozela pa so kmalu prigrali orožniki. Opisane drzne izpade dveh obsojencev je obravnavalo mariborsko sodišče dne 20. marca. Bezjak in Kozel sta se zagovarjala radi ropa in petero tatvin. Pred sodniki je Bezjak vse priznal, Kozel pa tajil. Bezjaka so ob sodili na 1 leto in 8 mesecev robije, Kozela na 2 leti in 4 mesece robiye.

Napaden na povratku od občinske seje. Iz Osluševcev pri Veliki Nedelji se je vračal od občinske seje v noči Fr. Erlih, posestnik v Polencih. Na cesti so ga napadli neznanci iz zasede in so ga tako obdelali, da so ga morali prepepljati v bolnico v Ptuj.

Pet kmetov je ogoljufal. Pred mariborskimi sodniki je dajal zadnje dni odgovor 39letni čevljkar Feliks Kosi iz Ruperč v Šentlenarškem okraju. Omenjeni je dne 4. novembra 1931 skupno s svojim bratom Janezom napadel in oropal 68letnega posestnika Franca Herica na poti iz Kamensaka v Branoslavce. Stari Heric se je mudil pri p. sestniku Senčarju v Kamensaku na obisku. Na povratu sta se mu pridružila brata Kosi. Starčka sta podrla med potjo na tla. Odvzela sta mu 110 Din gotovine in hranilno knjižico na 75 Din. Janeza Kosi so prijeli koj drugi dan po zločinu. Marca 1932 je bil v Mariboru obsojen na 1 leto in 6 mesecev ječe. Feliksa pa so šele pred nedavnim izsledili in zaprli. Poleg roparskega napada ima na vesti še dve pred zakonom neporavnani tatvini in je bil že 13krat predkazovan. Sedaj je bil obsojen na 2 leti in 6 mesecev ječe.

Brezmejna držnost dveh obsojencev. Simon Bezjak, 23letni posestniški sin iz Kicarja pri Ptuju, in 25letni posestniški sin Matevž Kozel iz Velike Varnice, sta bila lansko leto zaprta na Ptaju. Prestajala sta kazen skrajna ločeno vsak v svoji celici. Bezjak je hitro ugotovil, da so križi na njegovem oknu sneti in samo prislonjeni, kar sta izvršila že njegova prednika, ki sta sedela v isti celici. Bezjak je pobegnil dvakrat skozi nezavarovano okno in se zopet vrnil po

Savi se je pognala z mosta v reko neznana mladenka in utonila. Ko so jo potegnili iz Save, so ugotovili le toliko, da ima neznančka na desni roki šest prstov.

Bogokletno dejanje brez primere! V noči med 18. in 19. marcem je bogokletna roka podžagala evharistični križ na Novi gori na Dolenjskem. Križ je stal

na najvišji točki župnije Škocjan, je bil 9 m visok, iz hrastovega lesa, belo pobravan in v spomin jubilejnega leta odrešenja ter kot priprava na letošnji evharistični kongres. Bogokletno dejanje je bilo izvršeno tik pred blagoslovitvijo. Ko so ljudje zvedeli, kaj se je zgodilo na versko tolikanj dobrem Dolenjskem, so jokali od žalosti nad toliko propalostjo ene surovine. Možje so hitro posekali nov hrast in kmalu je stal na mestu podžaganega križa nov in za 2 m višji. Novi križ so slovesno blagoslovili med sviranjem godbe in prepevanjem cerkvenih pesmi.

Trikrat ušel in vendar prijet. V Studencih pri Mariboru je doma 26letni mehanik Mirko Rijavec. Na Koroškem je premotil pod krinko premožnega trgovca hčerko bogatega hotelirja, da ga je poročila. Mlado poročeni par se je odpeljal v očetovem avtomobilu v Split v Dalmacijo. Nevestin oče jima je dal na pot 5000 avstrijskih šilingov. Rijavcu so postala tla v Splitu prevroča, je pač zginil in njegova ženka je prijavila izgin policiji. Rijavca so prijeli na Sušaku v trenutku, ko je hotel smukniti v italijansko Reko. Na vožnji iz Sušaka proti Gračacu je pobegnil orožnikoma iz vozečega vlaka. Goljufa Rijavca so zgrabili dne 20. marca v bližini Knina v Dalmaciji in so ga spravili v Split. Omenjenemu je uspelo trikrat, da se je odtegnil s pobegom roki pravice.

*

Slovenska Krajina.

Črensovci. Na zadnji živinski sejem je bilo priglane dosti živine, le kupcev ni bilo. Za bike se skoraj nihče ni zanimal. Živino so prodajali res po sramotno nizkih cenah. Na ta naš sejem pridejo navadno tudi trgovci s svojo robo, pa jim oblast ne dovoli prodajati, ker je pač to samo živinski sejem. Proti pol-dnevnu pa le začno prodajati. Čudno! Ali naj občina izprosi dovoljenje tudi za kramarski sejem, ali pa naj se strogo drži dejstva, da sme biti marca le živinski sejem. — Še vedno plešemo! V Trnju je nekdo, ki vabi tudi sedaj v postu pivce in plesalce. Ali so take »plesne veselice« dovoljene, ki trajajo do prvih jutrišnjih ur? Oblast, zgani se!

Črensevci. V naši fari bomo imeli dve volišči: predsednik na volišču v Črensovcih bo g. Dobernik, ravnatelj meščanske šole v Lendavi,

na Srednji Bistrici pa g. Križman, šolski upravitelj iz Dolnje Bistrice. — Otroci na Dolnji Bistrici so se »naganjali«, posledica je bila, da je učenec Kohek obležal z zlomljeno nogo. Zadalje časa se je šole rešil. — V jeseni utopljen Vinčec Rozo so našli sedaj v Muri in jo pokopali na domačem pokopališču na Dolnji Bistrici. Pokoj njeni duši! — Mlinarji radi spijo, hudobneži celo pravijo, da so mlinarjevi največji lenuhi, in zato n' čudo, da se je »vtopil« na Gornji Bistrici Smodišov mlin. Pa so ga srečno rešili. — Umor, ki se je izvršil v Mari-

boru, je tudi pri nas vzbudil zanimanje. Ubiti Gselman je imel namreč pri nas svoja dva otroka, pri sestri svoje žene. Vsi pomilujejo nesrečna otroka in sočustvujejo s pošteno družino. Pokojnega so poznali tudi pri nas kot mirnega in poštenega moža. Naj mu sveti večna luč!

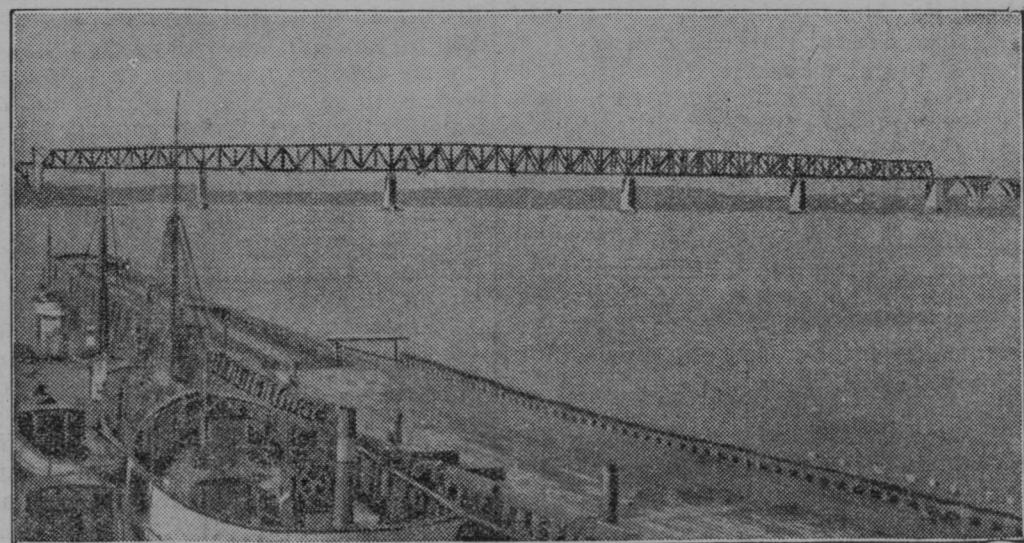
Beltinci. Dne 12. marca je izdihnil svojo dušo posestnik in gostilničar Kreslin Josip. Po-kojnik jebolehal dalje časa za mučno bolez-nijo, ki ga je priklenila na postelj in ni ve-vstal. Bil je dober soprog in oče svoji družini

Pater deli na vojno odhajajočim italijanskim častnikom svetnjice.

Člani abesinskega vojnega sveta.

Novi most na Danskem, ki veže polotok Jütland in otok Fünen.

Bivši grški kralj Jurij, o katerem pišejo, da bo ponovno zasedel prestol.

Zapustil je užaloščeno soprogo in tri nepreskrbljene otroke. Pogreba se je udeležila velika množica znancev, priateljev in domačih ljudi. Pokojniku blag spomin in pokoj njegovi duši! Preostalim naše iskreno sožalje! — Ob smrti Kreslina moramo pripomniti, da je sedaj užar tretji gostilnicar. Vsako leto je eden izdihnil in sedaj je prišla smrt še n-1 njega. Res čudna so življenska pota!

Turnišče. Veleposestvo v Beltincih je ponudilo naši občini 50 centov semenskega krompirja, 1 cent po 60 Din. Sicer smo zelo veseli, da pridejo naši kmetovalci do dobrega semenskega krompirja, vendar se nam pa zdi ta cena semenskega krompirja previsoka, ker se cent krompirja pri naših kmetovalcih doma prodaja po 35 do 40 Din. Radi previsoke cene si marsikateri kmetovalec, dasi bi zelo rad, ne bo mogel nabaviti semenskega krompirja, ker je med našim ljudstvom res bore malo denarja. — Umrla je pri nas Bakan Jula, po domače: Čižmarova, v visoki starosti in po mučni, štiriletni bolezni. Pokoj njeni duši! — Poštni avtobus je po presledku več dni začel zopet redno voziti. Avtobus ni vozil radi udiranja ceste od Gentercev do Ledave. Sedaj se je cesta nekoliko izboljšala in se je vpostavil redni promet potnikov in pošte, kar nas zelo veseli.

Turnišče. V bližnjih Gomilicah smo imeli na Jožefovo zelo lepo in redko slovesnost. Izvršila se je namreč blagoslovitev razpela, ki je bilo postavljeno na novo že lansko leto. Blagoslovitev je izvršil vč. g. Ivan Jerič, dekan in župnik turniški. — Umrl je pri nas posestnik Horvat Janez v visoki starosti in po daljšem bolehanju. Pokoj njegovi duši, ostalim naše sožalje! — V bližnji Nedelici so pokopali dne 20. t. m. Rozo Štefanec, po domače Bučkašovo. Pokojnica je le nekaj časa bolehalna za težko in mučno bolezni. Zapustila je tri mlade otroke in žalostnega soproga. Pokojnici blag spomin in pokoj njeni duši, preostalim naše iskreno sožalje!

Sobota. Kakor izvemo, je bil g. ing. Lah Jožef premeščen od tukajšnjega srezkega cestnega odbora po službeni potrebi v Ptuj. Njegov odhod je presenetil mnoge njegove znance in prijatelje. Bil je splošno priljubljen. Na novem mestu mu želimo obilo sreče! — Dne 17.

marca se je vršila ob pol 10. uri v Soboti redna letna skupščina srezkega odbora Rdečega križa. Skupščina je potekla v najlepšem redu. — Kakor čujemo, so premeščeni iz našega sreza sledeči šolski upravitelji: g. Boko iz Strukovec v Loko, g. Antauer iz Tišine v Trebnje in g. Filo iz Markovec v Šmarjetno ob Pesnici. K tej vesti pripominjam: G. Antauer in g. Filo sta velika narodna vzgojitelja in pobornika zadružne misli v Slovenski krajini. Oba sta že starejša gospoda. G. Antauer je tudi znan predavatelj v čebelarski stroki in izguba g. Antauerja bi v živo zadela naše čebeljarje.

Lipa. Pri nas je priredila odrasla mladina igro. Vse je šlo v najboljšem redu in tudi gledalcev je bila polna šolska soba. Sredi igre pa se je nenadoma vnela zavesa od karbidne svetilke. Med gledalci je nastala velika panika. Da se ni vnel oder, se je treba zahvaliti prisotnosti duha enega učitelja, ki je naglo strgal zaveso in je pogasil ogenj. Ljudje so se kmalu pomirili in igra je v najboljšem redu bila odigrana. Odrasli mladini iskreno čestitamo!

Gomilice. Pokopali smo mlado mater, ki je postala žrtev materinstva. Matjažičeva je zapustila pet majhnih otrok in šesti otrok, ki ga je pokojnica pustila v zibelki, je tudi čez nekaj dni umrl. Pokojnici blag spomin, ostalim naše sožalje!

Duga ves. Vršila se je razprodaja obcestnih murv, ki so jih kupci že skoro vse posekali.

Kakor smo že na tem mestu poročali, se bo vršilo sajenje sadik. Izkopane so že jame za saditev in ta ukrep cestnega odbora moramo res povaliti.

Bogojina. Dne 20. t. m. se je vršil živinski in kramarski sejem. Pragnane je bilo veliko število živine in prišlo je mnogo kramarjev. Vendar pa sejem ni kazal tiste živahnosti v kupčijah, kakor je to bilo pred leti. Ko bi le bila že skoro končana kriza!

Vojakom novincem!

Fantje! Spet prihaja spomlad in nam naznanja čas slovesa. Kakor meseci hitro so zbežala leta, ko smo se stopivši iz šole začeli vežbati s krampom in koso. Zdaj pa nas kliče draga domovina, da se izvežbamo kot vojaki v njen obrazbo. Tovariši! Težko bo slovo od zelenih gričev in dolin lepe Slovenije. Gremo v druge kraje širne naše države, da zadostimo svoji dolžnosti. Fantje! Ko bomo letos odhajali v vojaško službo, ne bomo pijani razgrajali in kleli, ampak z veselim obrazom in lahkim

korakom bomo zapeli pesem radosti in mladosti.

*

Duhovne vaje za mladino.

(Piše fant, ki se jih je udeležil.)

Veliko se je že razpravljalo, govorilo in pisalo od ljudi raznih stanov o hudičasih, v katerih sedaj živimo. Predlagala so se razna zdravila in vendar je ostalo vse pri starem. Razlog je v tem, ker se ne gre zlu do dna. Misli se samo na telo, na dušo pa se navadno pozablja. Ozdravljenje, in sicer pravo ozdrav-

Kruh, ki se drži leta dolgo.

Pred letom 1729 še niso poznali v Evropi drevesa z imenom sago. Imenovanega leta so prinesli sago-seme na Angleško. 11 let pozneje so dobili sago Francozi. Leta 1744 so ga začeli rabiti v Nemčiji. Sago drevo je doma v Indiji, na Novi Gvineji, po južnih otočkih Azije ter spada k družini palm. Iz velikega sago drevesa pridobijo domačini do 300 kg sago moke. Indijci živahno trgujejo s kruhom iz sago moke. Tak kruh poseda izredno lastnost, da se ga ne prime plesnoba, in je užiten celo še po preteklu nekaj let. — Predno je mogoče jesti star sago kruh, ga je

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Oblast je očvidno dražila kmečko potrpežljivost do skrajne meje in radi tega je došlo do uporov, kakor bomo čuli v naslednjem.

* * *

Na župana v Sromljah ter v Artičah se je obrnila razkuževalna komisija parkrat, naj razglasita pri cerkvi, da bo ta in ta dan poduk o trtni uši in nato pregled od škodljivca napadenih vinogradov. Župana se nista zmenila za naznanila komisije, ki se je obrnila na glavarstvo v Brežice, naj ono pritisne na oba občinska predstojnika, da se ukloneta pozivu. Tudi dopis in grožnjo glavarstva sta zavrgla oba možakarja, nakar sta bila enostavno odstavljeni.

Vrhovni vodja komisije Hansel je zopet nekoga dne pregledoval, koliko in kje so opravili podrejeni mu oddelki zatiranje uši. Ob tej priliki se je mudil tudi v Pišecah. Ljudje so že očito godrnjali zoper po-

12

stopanje razkuževalcev in so letele pikre opazke in grožnje iz raznih ust tudi na račun glavnega komisarja Hansla.

Neža Šumak, soseda Jurja Veršeca, je bila pri pogledu na Hansla tolikanj razlutena, da mu je očitala vprico zbrane razkuževalne komisije, da potepuh pri komisiji sami raznašajo ušivi mrčes in da je on Hansel ušivec vseh ušivcev! Bable je tako razsajalo z vsemi mogočimi psovki nad gospodo in težaki, da se nobeden ni upal lotiti ženščeta dejansko. Pozneje jo je ovadil Hansel oblasti. Sodišče ji je prisodilo šest mesecev zapora. Po posredovanju pišečkega barona Moscona ji je bila kazan znižana na tri mesece.

Iz Sromelj so bili trije zmerjači obsojeni na osem mesecev, a tudi te je pozneje pomilostil cesar na dva meseca.

Staremu Lapuhu na Sromljah, Vinkovemu očetu, so posekali razkuževalci celi vinograd, katerega je posedal pri Sv. Jakobu v pišečki župniji. Nasilno in brezobjeno postopanje ušivcev je starega tako silovito razburilo, da ga je oplazila smrtna kap pri pogledu na opustošenje.

ljenje more priti edino iz duše. V to svrhu je toplo priporočati duhovne vase, ki se vršijo in se bodo vse leto vršile v Domu Srca Jezusovega v Mariboru (pri gg. pp. jezuitih). Pojdi in udeleži se tudi ti te duševne obnovitve! Veliko lažje boš potem premagal hude in resne čase, v katerih živimo. In če se ti bo mogoče mnogo zdelo, dati tam 100 Din za tri dni za stanovanje in hrano in vso oskrbo, ti moram reči, da ni preveč. Meni, ki si denar težko zaslужim, ni bilo žal teh 100 dinarjev, ki sem jih potrošil pri duhovnih vajah. Poguma je treba in volje, pa gre vse! Fantje, obnovite si duha in srce!

*

Zgornja Polskava. Včasih si katero na našem odru zaigramo. V mesecu februarju so se naši cerkveni pevci spet izkazali. Priredili so »Kovača in njegovega študenta«; prav lepo je bilo. V nedeljo dne 31. marca bo pa spet nekaj, kar še tudi drugim sosedom povemo. To pot vprizorijo dekleta našega izobraževalnega društva »Skala« našim dobrim mamicam »Materinski dan«. Vprizorili bodo dve lepi igri: »Za srečo« in »Nevesta iz Amerike«. Sodeluje pevski in tamburaški zbor. Matere, dekleta in vsi prijatelji poštene mladine in lepe igre, pride ta dan ob treh popoldan po večernicah na Zgornjo Polskavo v Društveni dom pri g. Rečniku. Ne bom vam žal!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu vprizori v nedeljo dne 31. marca v dvorani Narodnega doma misterij »Slehernik« ob treh popoldne. Pred in po igri pevske točke. Društvo vladivo vabi k obilni udeležbi!

Stari trg pri Slovenjgradcu. V proslavo svetega leta vprizorimo v novi župnijski dvorani v Starem trgu pri Slovenjgradcu »Pasijon« ali »Trpljenje in smrt Jezusa Kristusa«. Predstave bodo: v nedeljo dne 31. marca, ob 3. uri popoldne, za Stari trg; v soboto dne 6. aprila, ob 8. uri zvečer, za mesto Slovenjgrader; v nedeljo dne 7. aprila, ob 3. uri popoldne, za okolico; v torek dne 9. aprila, ob 2. uri popoldne za šolsko mladino. Začetek vsikdar točno ob napovedani uri. Ker je del čistega dobička namenjen za evharistični kongres v Ljubljani.

Na pogreb prve smrtne žrtve zatiralcev trtne uši je prišel tudi Lapuhov edinec Vinko. Po dolgem času zopet pod domačo streho je zvedel, da mu je tudi mačeha pod grudo in da je on kot edini sin rajnega dedič Lapuhovine.

Pogreb starega Lapuha se je vršil pod očitimi znaki, da že vre v priprostem narodu in je treba poagnati v smodnišnico ljudske nevolje iskro, pa bodo zleteli vsi oblastni predpisi v zrak in narod bo segel po samopomoči.

Ko je zagledal od glavarstva radi neposlušnosti odstavljeni sromeljski župan Vinka, od katerega se je že toliko govorilo po fari na dobro in slabo plat, mu je nekaj v notranosti pošepnilo: Ta bo strl ušivi oblastni kači glavo. Za njim bodo drli kmetje in napodili s silo razkuževalno svojat!

Župnik je sklenil ob odprttem grobu starega Lapuha pogrebne molitve in menil mirno ter dobrohotno ob koncu, naj se lepo razidejo, ker napram oblastni sili je kmet brez pravega odpora ter moči. Duhovnikov opomin k pameti ter miru je dosegel ravno nasprotno! Številni pogrebci niso krenili vsak na svoj dom. Brez posebnega poziva so zavili v krčmo,

ni, pridite in posetite to res lepo odersko delo v najobilnejšem številu!

Štrigova pri Ljutomeru. Na praznik sv. Jožefa je napravilo izobraževalno društvo »Lipa« v Sv. Bolfenku pri Središču izlet v Štrigovo, kjer je vprizorilo v šolski zgradbi pretresljivo Finžgarjevo igro »Veriga«. Prispel je tudi moški pevski zbor, ki je med omenjeno igro izvajal krasne narodne pesmi. Igra, ki je bila zelo številno obiskana, se je prav dobro obnesla, da ni bilo ploskanju gledalcev in poslušalcev kraja. Izletnikom, našim sosedom, bodi tem potom izrečena prisrčna zahvala!

Narečajte naše liste, ki jih tiska Tiskarna sv. Cirila:

»Slovenski gospodar«
»Naš dom«
»Nedelja«
»Glasnik presvetega Srca Jezusovega«
»Rafael«.

Kaj bo z našim vinom?

Te dni se je vršil zanimiv boj med Vinarskim društvom in nekim dopisnikom »Večernika« v Mariboru v zadevi banaškega in našega vina. Dopisnik je očital v članku »Resna beseda o uvozu banatskih in dalmatinskih vín«, da je samo v januarju in februarju se uvozilo v Maribor 60.000 hl banačana ter dalmatinca. Vinarsko društvo pa ugotavlja, da se je lani celo popilo v Mariboru samo 14.850 hl vina. Ako bi ta vest odgovarjala resnici, bi moral vsak tukajšnji državljan izpit v dveh mesecih 200 l vina, dočim je res, da pride letno le okrog 42 l na osebo.

V tej debati smo izvedeli še nekaj drugega. Vinarsko društvo se je sicer obrnilo na banovino za zaščito pred takim uvozom banaških in dalmatinskih vín, da pa je prejelo odgovor, da so vina gotovo pristna, ker se ne splača ponarezati vina s ceno 2 Din za liter in da je kontrola stroga, poleg tega pa da stojita kmetijsko kakor tudi trgovsko ministrstvo strogo na stališču, da se ne sme ovirati legalna vinska trgovina.

Zanimiv je poziv, da si naj vinogradniki sami pomagajo! Vedno in povsod se piše, kako se želi pomagati kmetu, ki je gospodarsko na robu propada. A zadnjič smo prejeli tolmačenje glede znižanja zemljarine, da to za — slovenske vinograde ne velja! Sedaj prejemamo obvestilo, da si naj sami pomagamo glede preprečenja uvoza banačana in dalmatinca.

Kako bo ta samopomoč izgledala, vidimo iz tega, da se v Mariboru vedno bolj razvijajo dalmatinske kleti in gostilne. Ti dve leti, ko je bilo našega vinina malo, res niso naši vinogradniki mislili na to, kako bi ga prodali. Je šlo: Osvojili so si trg nazaj. Sedaj se naše vino zopet odriva in treba bo res vse storiti, da bo v jeseni naš vinogradnik lahko prodal svoje vino. Na poziv banačne, ki ima dolžnost skrbeti tudi za procvit kmeta-vinogradnika na Štajerskem, si bomo morali sami pomagati.

Kmetje, ki prihajate v mesto, zahtevajte v gostilnah, če kaj pijete, samo štajersko vino! Gostilne, ki nočejo točiti štajerskih vín, si zapomnite! Okleneite se vinarskega zadružništva! Vodite po svojih zaupnikih kontrolo, kdo uvaža in koliko uvaža katera vinska trgovina tega vina v naše kraje! Vemo, da se je to vprašanje sprožilo sedaj za časa volitev in da bo deževalo oblub; vemo pa tudi, da drži le navodilo banačne kot edino resnično: da si naj pomagamo sami! »Slovenski gospodar« bo prinašal v tem oziru še nadaljnja poročila, da vas bo obveščal o tem važnem gospodarskem vprašanju naših vinogradnikov in viničarjev. Naši vinogradi ne smejo propasti!

Pri želodčnih težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi, vzpehanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bluvanju povzročita 1—2 časi naravne »Franz Josefove« vode temeljito iztrebljenje prebavil. Njenja bolnišnic izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefove« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija ta voda. »Franz Josefova« grenčica se dobri v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

kjer jih je tolmačil župan, da je prekoračilo nasilje gospiske že vse meje kmečke potrpežljivosti. Vse dosedanje mile prošnje vinogradnikov, naj nehajo z izsekavanjem trte, so bile bob ob steno. Lopovski ušivci so pri mastnih plačah tako drzni, da uničujejo vinograde tik pred trgovijo in je steklo na stotine veder vinskega mošta z goric v grabe! Če bo gledal kmet mirno prekrižanih rok, kako mu uničuje gospod slednji vir dohodka, ga bodo slekli do golega in zahtevali od njega, da mora živ v grob! Njega so odstavili kot župana, ker drži s sorokami. Lapuha so že nagnali v smrt, drugi so po zaporih in ušivci ne bodo nehalni s hudičevim oljem, dokler bo še lukal kak trs iznad zemlje! Boste videli, kako bo pobrala cela komisija s svojimi skupinami ter oddelki šila ter kopita, če bo zadelo enkrat na neustrašeno kmečko pest. Na Sromlje se še Hansel ni upal z vražnjem oljem, v Artiče tudi ne, ko ve, da smo mi gorjanci bolj trd oreh nego so dolanci! Treba našuntati v skupnost še Pišečane, Brežičane ter Bizeljčane in oteti bodo pred iztrebljenjem vinogradi, kolikor jih še niso uničile ušive komisije. Glas o skupnem nastopu gorenjcev in dolancev bo ponesel med ljudi Lapuhov Vinko, katerega itak

treba razmočiti poprej v vodi. S soljo in z raznimi dišavami je sago kruh posebnost za zanj. Še v prejšnjem stoletju so prejemali angleški ter holandski vojaki in mornarji sago kruh.

Najzanesljivejši prerok potresnih sunkov
ni kak aparat, ampak neke vrste som, ki živi v japonskih morjih. Japonski učenjaki so dognali s pomočjo opazovanja, da prerokuje ta riba v obsegu 2000 km nekaj ur pred izbruhom potresa njegov pojav z vso sigurnostjo na ta način, da priplača iz globin na površje in preplačeno šviga ter bega sem ter tja po vodni gladini in razdevala razločno strah.

Odprtta noč in dan so groba vrata

Pekre pri Limbušu. V visoki starosti 92 let svojega življenja je po kratki bolezni zatisnila svoje oči dne 15. marca t. l. gospa Rozalija Zorko, blaga mamica g. Petra Zorko, posestnika, trgovca in gostilničarja na Pekrah pri Limbušu, previdena s sv. zakramenti za umrajoče. Pokojnica je bila dolga leta posestnica v Zamanjcih pri Polenšaku. Ko so jo na stara leta in po smrti skrbnega soproga zapustile moči, je prepustila posestvo svojem, sama pa se je podala k svojemu ljubljenemu sinu Petru v Pekre, kjer je preživila, lepo oskrbovana, svoja stara leta, dokler je ni zajela blesta smrt kot najstarejšo osebo limbuške župnije. Sin Peter, ki jo je otroško ljubil in spoštoval, ji je s pravo otroško ljubezni lajšal starostne težave in slajšal zadnje čase njenega življenja. Pač lep zgled, kako je treba izpolnjevati četrtbo božjo zapoved. Veličastno se je vršil ob ogromni udeležbi njen pogreb. Po opravljeni zadušni sv. maši smo jo spremili na njen zadnji zemski dom. Pogreba se je udeležil limbuški občinski odbor, čigar član je tudi o. Zorko, ognjegasco društvo iz Peker, čigar starosta je g. Zorko, ter ogromna množica limbuških faranov, Mariborčanov, Studenčanov in drugih iz sosednjih župnij. Njej, ki ji je vsedobri nebeški Oče naklonil, da je doživel tako visoko starost, naj tudi podeli večni mir in pokoj! Preostalom naše prisrčno sožalje!

Jarenina. Tudi v Slovenskih goricah razsaja gripa in skoro ni hiše, ki ne bi koga zalezla, in tej zavratni bolezni je podlegla posestnica gdč. Roza Jamernik, hči znanega posestnika Jamernika v Vukovem dolu. Stara je bila 40 let. Rajno so položili v petek dne 14. marca na jareninskem pokopališču k večnemu počitku in g. kanonik Čižek je opravil zadnje molitve. Na njeni zadnji poti jo je spremilo veliko prijateljev in znancev od blizu in daleč. Pevski zbor pod vodstvom g. organista Knuple je v cerkvi in ob odprttem grobu zapel pretres-

ljive žalostinke. Naj počiva v miru, vsem žalujociim preostalim iskreno sožalje!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Tužno so zapeli zvonovi dne 15. marca in so nam naznani tužna vest, da je po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala v 52. letu svoje starosti dobra žena, blaga mati in skrbna gospodynja, posestnica in mlinarica v Grušovi Rozalija Dimnik. Pogreb blagopokojne se je vršil dne 17. t. m. popoldne ob dveh od hiše žalosti ob ogromni množici ljudstva na pokopališče k Sv. Martjeti ob Pesnici.

Bukovci. Hitimo živeti, hitimo delati, se veseliti, pa tudi umreti. Da nas lahko smrt iznenadi v najlepši dobi našega življenja, na to malo mislimo, a vendar se vse to dogaja zadnji čas v naši sredini. V globoki tugi in žalosti smo izročili materi zemlji prvo: L. Krištovič, katera je postala žrtev materinstva. Bila je stara komaj 26 let; pridna ter skrbna gospodynja. Drugi, zdaj večni sošed Kristovičeve je Fr. Hrvat; podlegel je kratki in mučni bolezni, star komaj 44 let. Kdo ni poznal Becovega Franca? Nikdar ni nikomur storil nič hudega, pač pa so grenili drugi njegove ure. Bil je prijatelj nedolžnega veselja in dobrčina, ki ga bo pogrešal marsikdo. Bog bodi obema usmiljen in dober plačnik!

Polensak pri Ptaju. V boljše življenje, karor ga je imela na tej zemlji, je odšla Bratuša Marija, viničarka na Polenšaku. V starosti 50 let ji je pretrgala nit življenja huda pljučnica. Zapušča žalujočega moža invalida ter dorazajočo hčer in sina. Pokoj njeni duši, ostalim naše sožalje!

Kraljevci, Sv. Jurij ob Ščavnici. Mlado cvetko, staro komaj 16 let, vrlo Marijino družbenico, nam je ugrabila kruta smrt. Pred letom ini je dobila špansko bolezzen, pri kateri se je tako močno prehladila, da se je polastila neusmiljena jetika. Iskali so njeni starši pri večjih zdravnikih pomoči, a ni je bilo od nikoder. Vedno je pravila, da bo v času sv. mi-

sijona šla sama k sv. maši, posebno takrat, ko bodo dekleta imela svojo pobožnost, če ne bo šlo drugače, pa jo bodo atek peljali. Bila je vedno veselega in šaljivega značaja. Zato je z junaško potrpežljivostjo in brez godrnjanja prenašala svoje bolečine. V pondeljek je bila sprevidena s sv. zakramenti, v torek po noči pa je mirno v Gospodu zaspala. Pogreb je bil v soboto dne 9. t. m., ob obilni udeležbi ljudstva in belo oblečenih deklic; tudi narava se je oblekla v belo oblačilo. Sprevorod je vodil domači gospod župnik ob asistenci g. kaplana. Pri odprttem grobu je spregovoril g. župnik prisrčne in tolažilne besede. Nato so ji dekleta zapela slovo, da ni ostalo suho nobeno oko. Očetu, materi, bratu in sestri naše sožalje!

Svetinja pri Ormožu. Umrl je naročnik na šega »Slovenskega gospodarja« Ludvik Slavinec, dober družinski oče, kmet v Mihalovcih, ki je še prvo nedeljo v mesecu marcu prejel svete zakramente v farni cerkvi. V pondeljek zjutraj ga je že zadela kap in po enem in pol dnevu je izdihnil svojo blago dušo. V petek dne 8. marca se je pokazalo vkljub hudemu mrazu, kako je bil rajni priljubljen pri vseh. Ob pol desetih je g. župnik Franc Bratušek v spremstvu g. župnika Polaka od Sv. Miklavža blagoslovil truplo pokojnika. Cerkveni pevski zbor mu je zapel na domu ginljivo žalostnko. Zatem je krenil v dolgi vrsti sprevod v cerkev, kjer je daroval sv. mašo za pokojnega domači gospod župnik. Ginljivo in nad vse hvalevredno za svetinjsko župnijo je bilo videti, kako so pogrebci in rodbina prejeli sv. obhajilo za dušo pokojnega. Ob odprttem grobu mu je cerkveni pevski zbor še zapel žalostinko. Počivaj v miru in nebeška uč naj ti sveti! Žalujoči ženi in otrokom naše iskreno sožalje!

Griže v Savinjski dolini. V petek zvečer dne 8. marca proti polnoči je odšel v večnost naš bogoslovec III. letnika Štefan Vošnjak. V pondeljek so prišli iz Maribora njegovi tovariši bogosloveci s svojim ravnateljem, stolnim de-

Slovesnosti ob prilikah povodnje.

V Egiptu so slavili vsako leto čuden praznik. Kako hitro je bilo videti na glavnem egiptanski reki Nilu, da narašča, so zadelali vhod v kanal pri Kairi, po katerem je napeljana voda za namakanje celega gornjega Egipta. Ko je bil dogovoren zavrnji jez, ga niso smeli poprej predpreti, dokler ni doseгла voda v Nilu gotove višine. Nato so proslavili dan predora jeza z največjimi slovesnostmi. Slovesnosti se je udeležil celo turški paša s svojim spremstvom. Če kanalu so postavili številne šotore, pod katerimi so se nastanili imenitniki. Južne in Kopti so morali

poznaši po spodnjih krajih. Mladi Lapuh naprej in mi drugi za njim! Zmaga bo nasa, gosposka bo morala odnehati in mi bomo zopet gospodarji na svoji zemljii!

Odstavljeni sromeljski župan je oklical Vinko za organizatorja upornega kmečkega gibanja, ki je bilo čisto upravičeno in usmerjeno proti brezglavi brezsrčnosti gosposke.

Vinko je postal že tretjič v svojem življenju vodja ljudskih puntarjev, ne da bi se bil potegoval za to moč. Priprasti ljudje so nekako sami občutili in nek notranji glas jim je govoril, kdo izmed njih je naj-sposobnejši ter najpogumnejši, da jim pomaga do pravic na lastni grudi.

Lapuhov Vinko se ni odresal obče priljubljenosti kot vodja raskarjev, ni se strašil graničarjev v tajnem dostojanstvu glavarja tobakarjev, nikakor ni mogel prezreti glasne ljudske volje, ko ga je zahtevala za prvobojevnika proti teptačem ljudske lastnine.

Ni nikoli občutil v svojem srcu ljubezni do očeta! A očitni uboj roditelja s strani oblasti je silil tudi nje na maščevanje zoper nečuveno nasilje, katero grozi s prerano smršjo še bogzaj kolikerim drugim kmečkim očetom!

Rojstna župnija Sromlje je postavila Vinka Lapuha na čelo upora. Pobuna je usmerila oblastno postopanje v povsem drugo smer!

Vinogradniški puntarji so prisilili merodajna mesta, da treba kmetu pomagati in ne ga samo tlačiti, dražiti in mu uničevati s sekiro in strupenimi plini njegov zadnji up.

Nikdo se ni prav zavedal, kdaj in kako je imel Lapuhov Vinko celotne spodnje kraje za seboj. Ni bilo treba mnogo prigovarjati ali dražiti ljudsko nevoljo, zato so skrbele v obilni meri razkuževalne komisije. Kmetom je bilo treba samo dopovedati, da en sam ali dva ne moreta nič opraviti, pač pa se bodo vsi skupaj zopet dokopali do pravic, da bo odločeval kmet sam, kaj se naj godi v njegovem vinogradu. In ravno zavesti do moči v skupnosti ni znal nikdo tako vzbujati, kakor Lapuhov Vinko. Kmalu so se pokazali sadovi njegove organizacije na raznih koncih in krajih.

Ni preteklo niti 14 dni po smrti njegovega očeta, že je morala pobegniti razkuževalna komisija pred razljutenimi kmeti iz Orešja v župniji Bizeljsko. Puntarji so se postavili ušivcem po robu s koli ter tre-

kanom g. dr. Cukalo, ki je opravil cerkvene obrede, in so ga od doma spremljali na zadnji poti. Takega sprevoda še v Grižah ni bilo. V cerkvi se je gospod dekan in ravnatelj bogoslovja poslovil od rajnega Štefana, ki ga je Večni prej poklical k sebi, preden je stopil pred Njegov oltar. Nato je bila asistirana črna sv. maša. Bogoslovski pevski zbor, pri katerem je Stefan tako rad prepeval, mu je pel zadnje pesmi v slovo. Pri cerkvi počiva, njegova duša pa pokoj uživa pri Vsemogočnem, ki naj tolaži žalostne starše in sestri.

Podsreda. Pri nas smo pokopali ob spremstvu treh duhovnikov in ob ogromni udeležbi domačinov daleč znano ter obče priljubljeno in spoštovano gospo Ano Škerbec, bivšo posestnico na Pokleku. Rajna je bila najboljša mati 11 otrokom. In ravno kot mater jo je usoda prebridko preizkušala. Njen sin Janko je ponesrečil kot novomašnik z vozom in je

podlegel poškodbi. Od ostalih otrok so prezeli draga mater sin Edmund, ki vzorno gospodari na domu, hčerke Pepca, Marica in Tinka, ki so vse dobro poročene. Gospa Škerbec je bila znana pod nazivom »duhovniška mamica«. Prava slovenska mati trpinka, uživaj večno plačilo, katerega si si zaslužila!

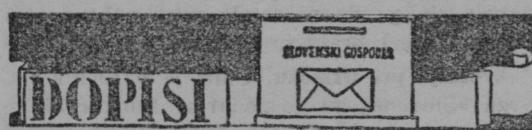
Planina pri Sevnici. Pri nas je umrl posestnik in pekovski mojster tržan Franc Sluga. Bil je dober človek, skrben gospodar, 30 let član gasilnega društva, nazadnje izvoljen častnični članom in globoko veren katoličan. Bohal je dolgo, rak na jetrih mu je uničeval življenje. Na pokopališču smo ga spremljali v snegu in burji. Izredno velika udeležba je pričala, kako vsestransko je bil priljubljen. Poslovilne besede mu je govoril domači gospod župnik. Zapušča 37letno vdovo in štiri otročice. Najstarejši je star 12 let, najmlajši pa 5 let. Naj v miru počiva!

šmentane krize ne bilo, pa je je čimdalje več, kakor kakšne nalezljive bolezni. Sprašujemo se v skrbeh, kaj bo, če ji zdravniki, ki se trudijo okoli nje, ne bodo prišli v okom. Pravijo, da je upanja zelo malo. Drugače smo še kljub vsem stiskam bolj veselje narave, čeravno nam gre včasih tudi na jok, kadar namreč ogledujemo razne dražbene oklice na občinski deski.

Bukovci pri Ptaju. Nahajamo se v mesecu marcu. Prestali smo, slabo oblečeni, hvalabogu ne prehudo zimo, narava se prebuja. Mi pa pravimo: merc je pes, april pa ves; maj pa pol, te če kaj bo! Na konec te prerokbe so posebno radovedni »janičarji« bivše JNS.

Polenšak pri Ptaju. Med drugimi, ki smo že njihova imena ovekovečili v »Slovenskem gospodarju«, so si še obljudili zakonsko zvestobo: Visenjak Martin, posestnik in v doveč iz Strmca, in Trunk Lizika iz Preroda. Bog daje srečo! Kukovec Franc, posestniški sin na Zasadih, je kar mahnil par korakov preko cesta k sosedovim in rekel Brenholčevi materi: tukaj bova zdaj gospodarila, midva z vašo dobro hčerko Miciko. Priden mladenič Muhič Ivan, čevljar v Lasigovski grabi, si je zaželet čistejšega zraka in jo je mahnil k Sv. Lenarttu, kjer je poročil mladenko Canjko Matildo, in s katero zadovoljno gospodari na razglednem hribčku na Bresnici. Dober in delaven fant Sirc Ivan iz Polenec si je pripeljal mlado nevesto Šulak Otilijo iz Rucmanec, Sv. Tomaža fare. Še en par je bil pri nas poročen, ki pa noče biti imenovan, le toliko radovednežem lahko zaupamo, da je bil ženin iz Lancove vase, nekje onkrat reke Drave. Vsem tem mladim, brhkim parom naj rosi nebo obilo sreče in blagoslova! — Pretekli teden zvečer sta dva neznanca na cesti pri Sv. Lenartu napadla bivšega župana, sedanjega upravnika bivše občine Polenci, Erlih Franca, ko se je vračal mirno in brezskrbno, ga precej pretepla in nagnala proti Prerodu, kjer sedaj stanuje. Opraskan in potolčen po glavi, je Erlih poiskal pomoci v ptujski bolnici. Kljub takojšnji in nemorni pomoči od strani župana Joško Laha, oblasti, ki so tudi takoj stopile v akcijo, niso še dosedaj mogle izslediti zločincev.

Razkrizje pri Ljutomeru. Pri nas je bil pust precej živahan. Na pustno nedeljo smo imeli v zavodu sv. Ivana priliko se nasmejati črez

Sv. Anton na Pohorju. Volk nam je šel skoz faro. Tukaj na Pohorju kriza še hujše prisika ko drugod.

Št. Peter pri Mariboru. Preteklo nedeljo se je vršil sklep šestega gospodinjsko-kmetijskega tečaja, združenega z razstavo, ki ga vodijo tukajšnje šolske sestre. Tečaj je obiskovalo 13 gojenk. Iz teh tečajev je izšlo že nad 75 bodočih gospodinj. Gojenke so ob sklepu pokazale, koliko znanja so si pridobile v tem kratkem času ter potrdile, da so res pazljivo in marljivo se učile in sledile vsestranskemu pouku. Hvala gre tudi šolskim sestrám, zlasti še voditeljici tečajev s. Gabrieli, ki polagajo mnogo truda in ljubezni pri vzgoji bodočih slovenskih gospodinj. Sklepne slovesnosti so se udeležili med drugimi tudi srezki šolski nadzornik g. Tomažič, ki se je zelo pohvalno izjavil o lepo dovršenem tečaju ter izrekel zahvalo šolskim sestrám za njihovo vzgojno delo za šoli odraslo mladino; dalje zdravnik g. dr. Pihlar, ki je gojenke poučeval v zdravstvu, domači župnik in še drugi povabljeni gostje.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Zaščitniku naših

družin sv. Jožefu radi izkazujemo čast. Samo nekje so mislili s plesom obhajati ta praznik in se je zbrala gotova mladina, da se je plesalo celo noč v beli dan. Ali je ples in juckanje prikladno za postni čas?

Sv. Jakob v Slov. goricah. V predpustnem času je bilo v naši župniji obilo kandidatov, pa ne za parlament, marveč za zakonski stan. Nekaj se jih je tudi poročilo. — Že štiri meseca smo moledovali pri merodajnih krogih, da bi se zopet odprla naša knjižnica. Vsi poskusi so bili odločno zavrnjeni. V tem oziru bi lahko občinske uprave pomagale, pa jim manjka za to smisla. — Smolo smo imeli z volilnimi reklamacijami. Prvič smo zadostili predpisanim roku in po nasvetu »Slovenskega gospodarja«, pa smo bili zavrnjeni. Ko smo zadostili zahtevanemu pogoju, pa smo bili drugič zavrnjeni, češ, da je rok potekel. In vseh 71 reklamantov zgubi svojo volilno pravico in mi hočeš nočeš ostanemo pri prihodnjih volitvah abstinentje!

Zgornja Polskava. Morda že veste, da je postala naša Zgornja Polskava že lansko leto bolj ponosna in slavna, ker je namreč sedaj središče, to je sedež novo združene občine Polskava. Naši spodnji sosedje so nam to malo zamerili. Toda sčasoma se bomo že pobotali, tako da bo na obe strani prav, samo da bi te

bežnicami. Razkuževalci so morali vzeti pot pod noge in so bežali na vso sapo iz Orešja na Bizijsko. Vladni komisar, ki je vodil oreško komisijo, je zgubil na begu pečenega piščanca, katerega mu je bila dala na pot krčmarica, pri kateri je bil na hrani.

Josip Mešiček, nadučitelj v pokoju in posestnik v Krčevini pri Mariboru, je bil očividec majhnega nastopa tedanjega puntarskega gibanja. V »Naših goricah« iz leta 1928 piše omenjeni sledeče: »Bilo je meseca septembra, v času veselih šolskih počitnic, ko pride k meni na poset moj dragi, sedaj že pokojni tovariš Jože Cizel, poznejši profesor na ženskem učiteljišču v Gorici. Bival sem takrat v Piščah, dasi sem bil že imenovan za Brežice. Ostal je pri meni endan in dogovorila sva se, da ga drugi dan spremim na njegov rojstni dom v vasi Zlogonsko, sedaj Vrhje ob Sotli, v občini Kapele pri Brežicah. Ko sva naslednjega dne korakala preko piščekih gričev in prišla iz vinskih goric v majhen gozd, sva zagledala na pot pred seboj moža, ki je biskal z motiko po tleh. Nisva še bila pri njem, ko stopi iz goščave drug mož s krampežnico na rami in hkrati z druge strani še tretji z gorajočim v roki. Zdelen se je nama takoj, da ti možje nič

dobrega ne nameravajo. Eden izmed njih pa je mene brž spoznal in je drugima dvema zašepetal: »Ta dva nista prava.« Drugi dan smo zvedeli, da so v taistem kraju prepodili komisijo, ki je hotela razkuževati vino-grade. In taki izgredi proti vladnim organom so se potem še ponavljali.«

Večkrat se je zbralo na mestu, kamor so bili namenjeni razkuževalci, po par sto kmetov. Vsak je imel nekaj trdega v rokah. V takih slučajih jo je komisija popihala med posmehom in krhkimi psovkami.

Vrhovnim komisarjem je postal jasno pri tolikanj pogostih pojavilh nasilnega odpora, da puntarje nekdo organizira, jim daje smernice in jih razpošilja v močnih skupinah, ki preprečujejo razkuževalne posle.

Kakor že omenjeno, so člani ušivih komisij za taiste čase zaslužili sijajno. Ravno radi mastnega zaslužka se skraja niso toliko zmenili za punt v bojazni, da bi jih ne zamenjali ali sploh ukinili. Šele tedaj, ko je bilo onemogočeno vsako nadaljevanje razkuževanja, je razposlalo glavarstvo orožniške patrulje, da doženejo, kdo hujška na odpor in kdo je kolovodja očitne vstaje.

(Dalje sledi.)

jez predreti, nakar so pometali brezštevilni navzoči v pred jezom nabranu vodo: orehe, melone in vse mogoče predmete. Paša je pognal v vodo nekaj rumenih zlatnikov. Predor jeza je bil spremeljan od razsvetljave, priprosti ljudje so plešali, tulili in izražali veselje, da bo poplava Nila zapustila zemljini rodovitnost ter bogato žetev.

—
Poraba bucik (šlavanki) v Združenih državah Severne Amerike.

Vsako leto izdelajo v Ameriki 10 do 15 milijard bucik. Na vsakega Amerikanca odpade na leto v Združenih državah Severne Amerike 100 do 150 komadov teigle.

vrh fantom, ki so vprizorili par nedolžnih komedij. Na pustni torek pa smo gledali maškarice, ki so se štale po naši vasi sem ter tja. — Na pustni pondeljek se je končala pri nas koristna gospodarska šola, ki se je vršila v naši šoli in se bo nadaljevala v prihodnji zimi. Hvala našemu šolskemu upravitelju g. Kocbeku, ki je pripravil vse potrebno, da se je šola mogla vršiti. Šola nam bo dobra podlaga, da bomo s pomočjo naših slovenskih listov »Slovenca« in »Slovenskega gospodarja«, ki nam zmiraj gredo tudi v gospodarskem oziru na roko, gospodarili v čast Bogu in v dobrobit države in da nam ne bo prva politika, ampak zemlja, ki nas zmiraj kliče in ki jo moramo ljubiti!

Št. Janž pri Velenju. Da bi se župljani čim lepše pripravili na evharistični kongres in čim boljše opravili svojo velikonočno dolžnost, se je vršila v dnevi od 15. do 17. marca evharistična tridnevница, nekak farni evharistični kongres. Vodil jo je s pomočjo domačega g. župnika č. g. župnik iz St. Jošta, Čarl Mišoš. Vsaki dan tridnevnice sta bili dve slovenski službi božji pred izpostavljenim Najsvetejšim, molitvena ura za uspeh tridnevnice in evharističnega kongresa in so se razdelile med darovanji podobice s predpisano molitvijo. Spovedovalo in obhajalo se je po stanovih: v nedeljo možje in šolarji, pondeljek žene in na mladiški praznik sv. Jožefa pa fantje in dekleta, vsaki dan s primernim nagovorom pri skupnem sv. obhajilu. Vse tri dni je bilo nad 700 sv. obhajil, za župnijo, ki šteje samo 1096 duš, gotovo častno število. Po slovesnih večernicah na Jožefovo, ko je vsa cerkev zapela zahvalno pesem in angelsko češčenje ter pevski zbor še pesem »Povsod Boga«, se je vsa velika množica faranov zvrstila v dolgo, prekrasno rimske procesijo, ki se je vila, pojoč litanijske Matere božje in Srca Jezusovega, po pobočju návdol k evharističnemu križu, ki so ga pripravili možje in postavili fantje tako, da so vse sedmre vasi vneto sodelovale. Križ je 9 m visok, sredi njega je velika bela hostija z žarki, na počeznem brunu pa napis: Živel Kristus Kralj. Po nagovoru je šentjoški g. župnik križ slovesno blagoslovil, nakar je domači g. župnik skupno z ljudstvom posvetil vso župnijo evharističnemu Kralju. Vsa množica je potem navdušeno zapela pesem o križu, moški pevski zbor pa pesem: »Kristus mora kraljevati«. Morje lučic je valovilo okrog evharističnega križa, razsvetljena okna bližnjih in daljnih hiš so ga pobožno pozdravljala in širji kresovi so nanznanjali veliko in gorečo ljubezen do njega. Neizbrisno bo ostala faranom v spominu vsa tridnevna svečanost, evharistični križ pa bodi vsem kažipot k župnijski cerkvi, k tabernaklju, oltarju in obhajilni mizi, kjer živi križani Zveličar v presveti Evharistiji!

Savinjski Lurd. V cerkvi lurške Matere božje pri Grižah je druga služba božja na vsak Marijin praznik, tudi nezapovedan in še nekatere nedelje in praznike. Te nedelje in prazniki so: nedelja po lurški Materi božji februarja, velikonočni pondeljek, binkoštni pondeljek, lepa nedelja po karmelski Materi božji avgusta, roženvenska nedelja in pohvalna nedelja. Lurška Mati božja vas vabi!

Šmartno ob Paki (Nenavaden družinski blagoslov.) Nekemu ubogemu delavcu v tej župniji se je rodil te dni 17. otrok. Poseduje malo hišico in košček zemlje. Od otrok jih živi 15; v teh hudičasih imajo težko življenje. Matere in zdravnike bi zanimalo, da sedaj rojeno 17. dete ni kaka slabotna, življenja nezmožna stvarca, temveč izredno dobro razvita in močna deklica s polnim ličecem. Poroka je bila pred 25 leti, mati je sedaj stara 45 let, mož pa

Grehi našega časa

ki jih povzroča pomanjkljiva prehrana in način življenja, kateri je ljudem vsiljen po današnjih življenjskih razmerah, so zakrivili, da ni mogoče razvrstiti cele legije prerano postarelih ljudi, ki vsi trpijo na kakoršnem kolikoli defektu prebavnih organov. Zaprtost, napihnenost, leno delovanje čreves, obolenje želodca, ledvic, jeter, slez, žolča in preobilica kisline se zapazijo šele, ko je že prepozno. Zato je sistematično izčiščevanje telesa velikega pomena, vendar je najbolj splošno takozvano pomladansko zdravljenje s Planinka čajem, ki je najbolj priljubljen radi njegovega sigurnega in naravnega delovanja.

eno leto več. Takšna uboga, z bogatim potomstvom obdarovana družina bi pač zaslужila kako javno, banovinsko ali državno podporo, kar se to vrši po drugih državah.

Sladkagora. Dobili smo novega župnika g. Stakne Andreja. Bog blagoslov njegovo delo! — Odšel je od nas k Sv. Kunigundi g. župnik v pokoju Kolarič Jožef, ki je skoro 10 let med nami opravil dušnopastirska službo. Poleg tega se je udejstvoval mnogo na gospodarskem polju naše župnije. Glavno njegovo delo je tukajšnji vodovod. Sladkagorska vas in sosedna Polžanska vas sta bili do naprave vodo-voda brez vode ob vsaki znatni suši. Koliko so trpeli prebivalci teh vasi vsled pomanjkanja vode ob sušah, vedo sami najbolje. Zares težkega dela, ki je bilo zvezano s skoraj nepremagljivimi ovirami in težkočami, se je imenovani odločno lotil. In sedaj imata obe vasi Sladkagora in Polžanska vas krasen vodovod z izborno vodo, kar jim marsikdo zavida. Na njegovo pobudo se je tudi ustanovila gasilska četa, ki zbira prispevke posebno s prireditvami za nakup potrebnih gasilskih cevi. In res se govorji, da bodo gasilci s pomočjo prijateljev in dobrotnikov skoraj imeli tolkišnega »mačka« skupaj, da si v kratkem kupijo cevi. — Predpust nam je obetal več porok in gostij, kot jih je v resnici bilo. So pač ovire. Kljub temu se jih je precej izmuznilo iz samskega stanu, oziroma vdovskega. Med njimi je tudi Kovačev Miha, bivši predstavnik in zastopnik fantov svoje okolice, ki so ga res spoštovali in radi imeli. Zdaj se je že njegova mlada žena, ki jo je privabil iz Poljčan, udomačuje na novem domu. Na predvečer poroke so se zbrali fantje iz okolice ter mu zapeli poslovilno podoknico, se poslovili od njega ter mu želeli sreče na mernike.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Kjer se ptič zval, tja rad zleti, pravi pregovor. Tako se je zgodilo tudi z našim organistom. Še ni minulo leto, odkar je nastopil službo organista pri nas. Že je dobil poročilo iz domačega kraja, da je tam nekje v Medžimurju razpisana služba organista. Pobral je svojo prtljago in odjadral preko Sotle v svoj rojstni kraj. Veseli smo Te bili, dragi Janko, ki si nas razveseljeval z lepim cerkvenim petjem. Želimo Ti v novem kraju obilno uspehov!

Sv. Rupert nad Laškim. Smo tako daleč od velikega sveta, da se res čudimo, kako je tudi k nam našla pot moderna bolezen hrupa! Meni da vsako hišo in vsako kočico naše župnije je obiskala ta ljubezna Španjolka in nas nagnala na peči ali za peč. Sicer se je pa zlasti otroci niso zelo ustrašili: saj so mnogi v hudičimi bili prikovani na peč, zato ker bosi niso mogli hoditi po snegu in ledu, čevljev pa jim starši niso mogli omisliti. V resnic, strašna stiska ubogih ljudi: niso mogli v zimi otrok počiščljati v šolo, ker ni obutelj in ni denarja za obutelj! Zdaj pa prihaja ljuba in topla pomaž, hrupa se je menda vrnila na Špansko, otroci zapuščajo peči, ker lahko že bosi počiščajo šolo. Tudi smo polni velikega zaupanja

ra našo novo vlado, ki je slovesno obljubila, da se hoče zavzeti zlasti za največjega trpina in siromaka v državi, ubogega kmeta. Železniške cene so že znižali, upamo, da se to zgodi tudi pri soli, petroleju, vžigalicah in sladkorju! Ker so naše poljedelske reči, recimo: jajca, les, živila tako znižane v ceni, da jih bolj znižati sploh ni več mogoče, pričakujemo, da se gospodi, ki imajo usodo države in ljudstva v rokah, tudi na nas spomnijo, zlasti ker nam to vedno obljubljajo. Seveda nočemo biti tako poredni, da bi pri tem mislili na tistega Slomšekovega beloga mucka, ki se je v čevljarskem loncu prebarval po dlaki, v srcu pa ostal pravi šmentani mucek! Bog ne daj kaj takega misliti! Resni časi volitev se nam bližajo, zato moramo trezno misliti!

Zagreb. V nedeljo dne 10. marca smo doživeli pri sv. Roku prijetno presenečenje, ko smo zagledali pred oltarjem svojega prejšnjega g. duhovnika Janeza Hladnčka. G. Jože ga je povabil in g. Janez je rad prišel k svojim zagrebškim Slovencem, za katere je pred letom tako vneto delal. G. Janez je imel pri sv. Roku deseto sv. mašo in popoldne krčanski nauk z litanijami. V Kostanjevico se je vrnil v pondeljek. — Isto nedeljo po litanijah je bilo v Slomškovem društvu predavanje o Lutru in o protestantizmu. G. predsednik prosvetnega odseka je povedal mnogo zanimivosti iz Lutrovega življenja in protestantovskega gibanja, ki je prišlo tudi k nam v Slovenijo (Primož Trubar). — V nedeljo dne 17. marca je prav lepo predaval g. dr. J. Klemenc o turških napadih na Slovence v 15. in 16. stoletju. O drugih dogodkih drugič!

Poslednjič vesli.

Politične novice.

Mala in Balkanska zveza v očigled novemu položaju, ki je nastal vsled splošne vojaške dolžnosti v Nemčiji. Dne 24. marca se je pripeljal v Beograd rumunski zunanjji minister Titulescu, kjer je imel posvetovanja z našim zunanjim ministrom Jevtičem. Iz Beograda je odpotoval v Bratislavu na sestanek s čehoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. Od tam se je napotil v Pariz in v London, da obvesti francosko in angleško vlado o stališču, ki ga zavzemata Mala in Balkanska zveza glede na položaj, ki je nastal z uvedbo splošne vojaške dolžnosti v Nemčiji.

Trgovski sporazum med našo državo in Italijo je podaljšan od 31. marca do konca junija, ko bo podpisana nova pogodba med obema državama.

Italija bo imela do 1. aprila t. l. pod orožjem 800.000 mož.

Vladna kriza v Belgiji že traja nekaj časa. Dva poskusa za sestavo nove vlade sta se izjavovila.

Domače novice.

Roko je odtrgala transmisijo v Mariboru v Rosenbergovem mlinu delavcu F. Rincu.

Drog za električno napeljavo v Mariboru se je pri postavljanju prevrn' in sta bila poškodovana dva delavca. Martinu Zorku je stisnilo prsni koš, Avgustom Jančiču je zlomilo levo roko in nogo.

Desno nogo si je zlomil v Plešivcu Martin Goršek pri padcu s skedenja. Zdravi se v slovenjgrški bolnišnici.

Prireditve.

št. II pri Velenju. Dne 31. marca ponoviti na občino željo tukajšnje prosvetno društvo misjonarsko igro »Tri modrosti starega Wanga« v

društveni dvorani. Pred predstavo bo predavanje o naših misijonih na Kitajskem. Govori g. gimnazijski profesor Peter Kovačič iz Celja. Začetek točno ob treh popoldne.

Ljutomer. Igralci Katoliškega doma nam za postni čas pripravljajo lepo svetopisemske igre »Izgubljeni sin«. Igra obsega pet dejanj in ima samo moške vloge. Priedil jo je po nemškem izvirniku rajni tomaževski župnik Matija Zemljič. Kakor nalašč je za postni čas. Ozadje tvori znana sevtopisemska zgodbba. Igra je tako lepa po vsebinu, da človeku res vti-sne misel: kako žalostno je človekovo življenje v tujini, brez Boga. Nazaj domov k Očetu. Prva predstava se vrši na tihu nedeljo dne 7. aprila popoldne ob pol 4. uri. Pridite, da boste doživelvi misel postnega časa!

Ljutomer. To nedeljo dne 31. marca, po osmi sv. maši, ima naše prosvetno društvo »Ljudska čitalnica« svoj redni mesečni sestanek v Katoliškem domu. Na sporednu je sklopitčno predavanje: Potovanje k pasijonskim igeram v Oberammergau in Bavarsko. Predava domači kaplan g. Matija Munda, ki se je lansko leto znamenitih pasijonskih iger na Bavarskem sam osebno udeležil. Vsi prijatelji prav iskreno vabljeni!

Radna ob Savi. Duhovne vaje za fante iz boštanjske in sevnische župnije bomo imeli na Radni v salezijanskem domu od 28. do 31. t. m. Začetek v četrtek zvečer. Pričakuje se, da bo udeležba polnoštevilna!

Dopisi.

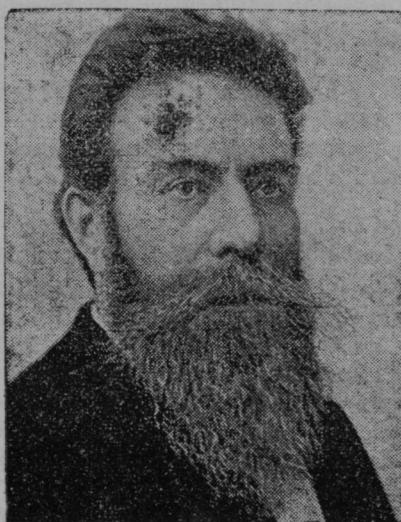
Sv. Anton v Slov. goricah. Zločinci živijo tu med nami. To pričajo tatvine, ki so se znova začele ponavljati. Zlasti pa poštene ljudi strašijo še hujša zlodejstva, to so požigi od zločinske roke. Ni še leto dni, ko je v naši župniji petkrat gorelo. Nobenkrat ne gre za kako nesrečo, temveč vsakokrat za zločin. Najpodlejše je ravnal hudodelec, ki je dne 15. marca zažgal domačijo želarja Fekonja Jožefa na Vanetini, očeta 11 nepreskrbljenih otrok. Lani v avgustu je to hišo doletela odlika, da je devetemu sinu kumoval pri krstu Nj. Vel. kralj po svojem zastopniku. Zdaj pa je po zločinski riki prav ob vse. Zgorela je hiša, vsa poslopja, 4 glave živine, svinje, kokoši, vse. V silni naglici so komaj rešili vse otroke, zakaj v dobrini minuti je velikanski plamen zajel slamnate strehe in v hipu zaprl vse izhode. Nesrečna dobra družina zasluži vso pomoč. Škoda se težko dovolj visoko preceniti, brez ozira na gorie in strah. Ljudje pravijo, da je generalni štab

Veliki jugoslovanski izumitelj g. dr. M. Pupin je umrl v Njujorku.

naših požigalcev istoveten z generalnim štabom slovenegoriških tatov. Tudi pravijo, da božji mlini meljejo počasi, toda silno natančno, to se pravi, da bodo enkrat zgrabili in dobro zmleli tudi naše »veleprefrigate« domače lopove.

Ljutomer. Da se bomo poboljšali, smo obljudili ob novem letu. Pa se bomo res. Saj smo imeli letos za vse stanove posebne duhovne vaje, v adventu za dekleta (dr. Tominec), tridnevnični pustni dni (ptujski kapucin), ob Jožefovem duhovne vaje za fante in može, obojni so se v častnem številu odzvali našemu vabilu in z veseljem poslušali krasne govore gospoda Vogrina iz Veržaja, ta teden pa imamo duhovne vaje za meščansko šolo in šesti razred ljudske šole, ki odhaja v življenje. Še postne pridige imamo vsako nedeljo. Prilike torej dosti, da se poboljšamo in opravimo velikonočno dolžnost. — Materinski dan bomo letos združili s proslavo prvega sv. obhajila, katero bomo letos imeli že meseca majnika. To bo veseli dan za naše mamice in za naše otroke. — To nedeljo se vrši pri Sv. Križu pri Ljutomeru pevski tečaj za okoliška pevska društva. Predava g. profesor Bajuk iz Maribora. Tečaj se vrši popoldne ob dveh v Slomšekovi dvorani. Ljutomersko pevsko okrožje se namreč pripravlja na pevski koncert, na katerem bo prikazalo ves Satnerjev glasbeni razvoj. Izvajale se bodo namreč samo Satnerjeve skladbe. Koncert se bo vršil najprej v Ljutomeru, pozneje v Radgoni, Križevci, pri Sv. Juriju, Mali Nedorji in Sv. Tomažu. Vsled navednega pevskega tečaja se predstava »Izgubljenega sina« v Katoliškem domu v Ljutomeru preloži na prihodnjo nedeljo dne 7. in 14. aprila. — Na Krapju je bil prejšnji teden zopet ogenj. Zgorelo je posestnik Dolamicu vse do tal. To je bil v isti vasi leta peti požar. Vzrok ni pojasnjen. — Ljutomerska okolica je zdrava. Nismo imeli mrlja do 10. februarja, odkar so v Ninski grabi ubili Vrhovnika. Samo 12 mrljev še imamo letos. — Za politiko se tudi zanimamo. Kandidatov za volitev imamo že devet. Vsak si misli, kakor poje kuplet o županu: Zakaj bi jaz ne bil poslanec. Samo eden ali celo nobeden bo izvoljen!

50 let je minilo 27. marca, odkar se je rodil fizik V. Kondrad pl. Röntgen. Celi svet se poslužuje njegovega odkritja — Röntgenovih žarkov.

Pokora za nameravan grozen zločin.

Lansko leto dne 30. maja, zvečer pred praznikom Rešnjega Telesa, je bil na Dunaju v Talija ulici 161 težko ranjen na obeh rokah vsled eksplozije topiča mlad moški, Ludvik Balejka. Na bolniški postelji je izpovedal zadevo pre-

iskujoči policiji, da je našel topič na vrtu. Ker ni zнал, da je nabito, ga je vzel v roko, a je nenadoma eksplodiral. Balejka je trdil, da so mu nastavili na vrt topič komunisti iz političnega maščevanja. Poizvedbe za komunisti so ostale brezuspečne, pač pa je doznala policija, da se je ranjeni sam ukvarjal z izdelavo razstrelilnih snovi. Priče so mu dokazale, da je hotel položiti nabiti topič dne 31. maja pod oltar, ki je bil postavljen za procesijo na Telovo na Ottakringu. Med procesijo bi naj bil naboj eksplodiral. Eksplozija bi bila raznesla oltar, pobila nekaj oseb in povzročila strahovito zmedo. Koncem decembra je bila dunajska policija s poizvedbami tako daleč, da je zaprla Balejka, njegovega očeta, enega vrtnarskega pomočnika in še enega tretjega sokrivca. Balejka je priznal v preiskavi, da je izgotobil tam z razstrelivom napolnjeni topič, ki se je pa prehitro razpletel in mu je raztrgal do popolne nerabnosti obe roki. Vse tri obdolžence je predala policija deželnemu sodišču v obsodbo.

All si že obnovil naročnino?

Pomlad je tu

rabim pomladanske obleke. Kupiti hočem samo dobro in poceni blago. Spomnil sem se, da dobim najcenejše v trgovini

363

MIRA PENIČ — MARIBOR
Vetrinjska ulica 9.

Tvrđka nudi srednje do najboljše vrste blago, kakor: štofi, kamgarji, volna, svila, vsake vrste cvirnato blago, svilene robe, oxford, platno, nogavice itd. Istotam dobite prvorstna zajamčena semena in umetna gnojila po izjemno nizkih cenah.

Singer šivalni stroj proda poceni in proti garniciji mehanik Draksler v Mariboru, Vetrinjska ulica 11.

366

Vaše dolgove poravnamo pri posojilnicah ter bankah. Hranilne knjižice vseh bank in hranilnic kupimo takoj po najvišji ceni. Tudi v vseh ostalih denarnih zadevah se obrnite zaupno na Bančno kom. zavod v Mariboru, Aleksandrova cesta 40. Za odgovor priložite 3 Din v znamkah.

362

Več parcel po 600 m² na prodaj po 4 Din m², tudi na obrcke. Studenci pri Mariboru, Frankopanova ulica 4.

364

Proda se kovačko crodje in meh. Vpraša se: Ptujška gora 2.

365

Vabilo k rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice na Muti, r. z. z. n. z., ki se bo vršil dne 5. aprila 1935, ob pol 10. uri predpoldne v pisarni zadruge s sledenim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1934. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Predlogi o odlogih izplačil hranilnih vlog. 5. Slučajnosti. — Opomba: V slučaju, da bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši na istem mestu in z istim dnevnim redom pol ure kasneje drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih članov. — Odbor.

345

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo). Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mal: oglasi se morajo prezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Oferja, ki razpolaga s 5 delavnimi močmi (3 moške, 2 ženski), sprejme takoj za poljska dela: Oskrbništvo Brandhof, Studenci pri Mariboru. Predpogoj: moški dobri kosti. 330

Majerja s 5 delavnimi močmi se sprejme. Jarenina 39. 342

Sprejme se učenec za trgovino z mešanim blagom, poštenih staršev in z dobrim šolskim spričevalom, oskrba v hiši. Grahor Viktor, Fala pri Mariboru. 347

Slovenec v tujini, vdovec s 60.000 Din, se želi poročiti na posestvo, če mogoče v bližini mesta. Ponudbe pod »Tujina«. 343

Redni občni zbor

Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru

R. Z. Z. N. Z., 346

se vrši v sredo dne 10. aprila 1935 ob 16. uri v uradnih prostorih v Mariboru, Gosposka ul. 23, s sledenjem sporedom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za 1. 1934 in razdelitev čistega dobička.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev treh članov načelstva.
7. Slučajnosti.

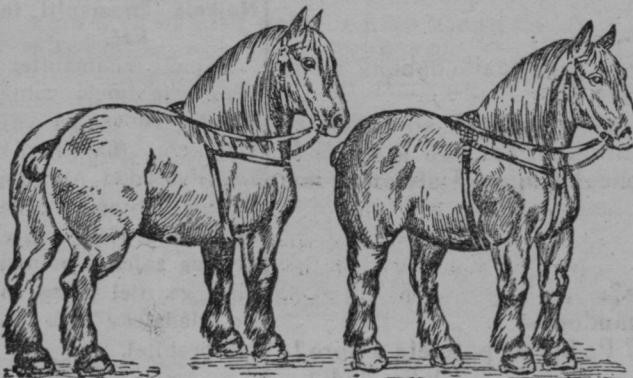
V smislu § 33 zadrugih pravil se vrši v slučaju nesklepčnosti eno uro pozneje, to je ob 17. uri, istotam drugi občni zbor, ki sme sklepati ob vsakem številu navzočih zadržnikov. Načelstvo.

Kamgarne za moške oblike

Veliki izbiri od Din 90, 120, 130, 140, 150, 160 itd. v modni in manufaktturni trgovini

FRANJO MAJER — MARIBOR

Glavni trg 9. 359

Gospodinjo sprejmem, Polutnik, mlinar, Jurklošter. 350

Pošten kmečki fant želi vstopiti v službo za hlapca. Ponudbe je poslati upravi šole v Orešju, pošta Klanjec ob Sotli. Vajen je vsakemu delu. 349

Pošten hlapec doti službo. Marija Bračko, Sv. Peter pri Mariboru. 358

Prodam in tudi dam v najem srednje posestvo v bližini Maribora. Naslov v upravi našega lista. 348

Lepo posestvo, 4 orale zemlje, 25 minut od cerkev in postaje Št. Ilj v Slov. gor., pripravno za vpokojenca, se proda. Ustmrne informacije daje: Černko, čevljlar istotam. 361

Pridite po ostanke od 3 Din naprej v Maribor v Novo starinarno, Koroška cesta 3. Žamet, barhent, cajg, otročje obleke, hlače, predpasnike, srajce, čevlje, nogavice, belo platno. 360

Parfumi, kolonska voda odprta, mila in toaletne potrebščine, glavniki, ščetke, gobe. — Velika izbira in ugodne cene. Šučevič, Maribor, Slovenska 8. 353

Motorno kolo za eno osebo »Sachs«, deluje ali funkcionalno brezhibno kakor novo, v prav dobre mstanju, brez vsake napake, proda poneni A. Pinter, Slov. Bistrica. 356

Kupim okrogli les: jelše, jesen, črešnje, hruske, hraste, lipe, gaber, breze, bore in smrek. Vindiš, žaga, Ptuj. 317

Semena, oblačilno blago in vse potrebščine kupujte vedno v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 333

Izjava. Proti vsakomur, ki bi o meni razširjal neresnične in žaljive stvari, bom sodniško postopal. Klojčnik Matija, krojaški mojster, Sv. Peter pri Mariboru. 340

Hranilnica in posojilnica v Dobrni ima svoj redni občni zbor dne 11. aprila, ob 19. uri v uradnem prostoru z običajnim dnevnim redom. — Načelstvo. 357

Občni zbor Strojne zadruge Pongerce se vrši dne 31. marca 1935, ob 2. uri popoldne. Dnevnih red: 1. Odobritev računskega zaključka za leto 1934. 2. Slučajnosti. — Načelstvo. 355

Občni zbor Posojilnice v Slatini, r. z. z. n. z., se vrši dne 7. aprila 1935, ob pol 4 v posojilničnih prostorih s sledenjem dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1934. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti. — Ako bi ne bilo ob določenem času zadostno število članov navzočih, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in ob vsakem številu navzočih članov drugi občni zbor. — Načelstvo. 344

Pozor! Pozor!

Za češčenje presvetega Rošnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16.— z rdečo obrezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri
Tiskarni sv. Cirila v
Mariboru.

Kdor v Slov. gospodarju oglašuje, uspeha gotovo se raduje!

Golša — nabrekel vrat!

je obolenje ščitne žleze, katera se more pravčasno ozdraviti, ker se drugače delovanje tega važnega organa kot zaščita proti strupom ogroža, vsled česar nastopajo neugodni in dostikrat nevarni pojavi. 351

Zdravniška znanost je ugotovila, da soli, ki vsebujejo jod, izvanredno dobro delujejo na razne oblike golša. Mnogobrojni bolniki so ugotovili, da dosežejo z uporabo našega enostavnega

pitnega zdravljenja

hiter in povsem raskodljiv upliv na bolezni. Vsakdo, kdor trpi na golši in ima nabrekel vrat, otecene žleze, naj zahteva našo knjižico, katero mu pošljemo

brezplačno.

Dopisnica zadostuje. Poštno nabiralno mesto:
Georg Fulgner, Berlin-NEUKÖLLN,
Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 83.

Kmetovalci, vržite se zopet na konjerejo!

Konji imajo od vse živine največjo ceno in po lepih konjih je vedno večje povpraševanje. V letu 1934 je bilo nad 30.000 konj izvoženih. Nemčija jih je pokupila nad 3000, seveda samo prvovrstne, za katere se je cena sušala med 6000 in 8000 D. Nemčija na Štajerskem ni mogla kupiti teh konj, ker so kmetovalci konjerejo opustili, čepravno so naši konji poznani kot najboljši. Za žrebata 6—7 mesecev dobitvajo Prekmurci po 3—4 tisoč Din. Seveda mora biti žrebe lepo, ne samo da je žrebe. Pripravite kobile k mojemu žrebcu. Cena je nizka, 60 Din, samo da se konjereja zopet dvigne. Vidite ga lahko tu na sliki, ogledate si ga lahko v hlevu: Maribor, Einspielerjeva ulica 2, to je ravno pod tovornim kolodvorom. Vpraša se pa tudi pri lastniku **Anton Golež, trafika, Maribor, Aleksandrova cesta 41**, blizu Vlahovičeve gostilne. — Spušča se dnevno zjutraj do 8. ure, opoldne in zvečer po 6. uri. Plača se pa lahko z ovsem ali koruzo, če se Vam toži denarja. 359

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

»Ker —. No, odkrito vam vse povem!«

Porinil mu je poln kozarec in zaupljivo pravil: »Z nami se vozi neki orjaški človek, ki mu pravijo Old Firehand. Ste ga videli?«

»Kaj pa! Strašno močen človek je!«

»V njegovi družbi sta še dva, črnobradat človek, ki mu pravijo Tom, in —.«

»Tudi tistega sem videl.«

»— in neka pustna šema v dolgi usnjati suknji, teta Droll mu pravijo. Ste tudi njega videli?«

»Pravkar je prišel na krov?«

»Da, tisti. Vidim, da poznate ljudi, ki nas zanimajo!«

»Kaj bi bilo z njimi?«

Tisti Old Firehand je bogat farmer in ona druga dva sta njegova gosta, k njemu potuje.

Slučajno smo tudi mi namenjeni na tisto farmo, delo dobimo. Pa bi radi zvedeli, kdo so tisti ljudje. Saj razumete —! Človek ne stopi rad v službo pri ljudeh, ki jih ne pozna —.«

»Seveda ne!«

»Kakor vidite, ne zahtevam od vas nič napačnega in prepovedanega!«

»All right, — vse v redu — sir! Nihče mi ne more braniti, da slišim, če se drugi glasno pogovarjajo.«

»Pa tudi utegnete poslušati? Mislim, če nimate morebiti službe prav sedajle —.«

»Šest ur sem prost in lahko počenjam, kar se mi zljubi.«

»Dobro! Prisluškovali torej boste.

Ampak v jedilnici! Smete stopiti v jedilnico?«

»Prepovedano mi ni. Pa opraviti nimam nič v jedilnici.«

Razmišljaj je.

»Lahko bi kako reč prinesel ali odnesel —.«

»Premalo! Mudili bi se kvečemu nekaj minut in bi nič ne slišali ali pa le kako besedo.«

»Hm —! Je res —! Sesti pa ne smem —.«

»Ali nimate v jedilnici dela, ki bi se z njim pomudili vsaj za nekaj časa?«

»Žal ne —.«

Spet je razmišljaj.

»Pač! Okna so umazana, snažil jih bom.«

»Ne bo sumljivo?«

»Ne. Jedilnica je ves dan zasedena in okna umivamo tudi, če so potnikи v jedilnici.«

»Vi jih umivate?«

»Okna mora umivati pravzaprav steward. Pa zelo se mu prikupim, če opravim delo mesto njega.«

»Zasumil bi, da kaj nameravate —.«

»Ne! Zvito se ga bom lotil. Dobro ve, da nimam denarja in da sem rad žejen. Pa mu porečem, da rad danes umijem okna mesto njega, če mi plača kozarec dobrega brandyja.«

Le nič se ne bojte, sir! Dobro bom opravil! Kliko mi obljudbite?«

»Plačam po vrednosti novic, ki mi jih prinesete, najmanj pa tri dolarje. Upam, da ste zadovoljni?«

»All right! Se bo naredilo!«

»Se enkrat mi nalihte, sir, pa pojdem.«

Izpil je poln kozarec in odšel.

Tovariši so se lotili cornela in ga izpraševali, kaj namerava s črncem.

Navihano se je režal in pravil:

»Ubogi trampi smo, veste, in oči moramo odpreti, če hočemo kaj „zaslužiti“ —! Plačali smo voznilo, kar pomeni za naš žep izgubo. Vrniti nam morajo tisti denar, vse bomo storili, kar moremo, da ga dobimo nazaj. Pot je še dolga, naša blagajna pa je prazna!«

»Saj si jo bomo napolnili iz železniške blagajne, ki jo mislimo izprazniti, kakor si pravil!« je dejal eden.

»Ali veš, da nam bo uspelo —? Če nam ne uspe, — ali bomo s praznimi žepi potovali v gorovje?«

Prilika se nam nudi, da si jih lahko napolnimo kar tukajle na parniku, — res neumni bi bili, če bi je ne zagrabilo! Bolje prej seči po denar ko pa prepozno!«

»Hm —! Da povem naravnost, — krasti mislimo na krovu? Nevarno bo!«

»Prav nič!«

»Če okradeni opazi izgubo, bo zagnal hrup, vso ladjo bodo preiskali in vse potnike in tudi nas —! In nas še najpoprej! Našli bodo ukradeni denar in nas obesili!«

»Največji otrok si, kar sem jih kedaj srečal! Taka zadeva je nevarna ali pa tudi ne, kakor se je pač kdo loti. In jaz sem eden tistih, ki bi se je ne lotil od napačne strani, to sam dobro veš!«

Le lepo ubogajte in storite, kar vam naročam, pa nam bo vse uspelo, tudi zadnji, največji udar!«

»Gori na Srebrnem jezeru —? Hm —! Če te le ni kdo potegnil s tistim jezerom —!«

Cornel je zamahnil z roko.

»Pshaw —! Vem, kar vem!«

»Pa nam povej, kaj je s tistim jezerom!«

»Mi na misel ne hodi! Ko pridevo na mesto, vam vse povem, prej pa ne! Čemu tudi? Saj bi me ne razumeli. Do tedaj pa mi zaupajte in mi verjemite, če vam pravim, tam gori ležijo zakladi, da jih bomo imeli dovolj za vse življenje!«

Pa pustimo nepotrebno besedičenje! Opazujejo nas! Rajši mirno počakajmo, kake novice nam bo prinesel neumni nigger!«

Naslonil se je na ograjo in zaprl oči, kar je bilo za trampe znamenje, da ne mara nič več slišati in tudi ne govoriti.

Trampi so polegli in zadremali, eni pa so še šepetal o velikanskem cornelovem načrtu, ki jim bo nesel milijone in ki so se mu radi njega zavezali na življenje in smrt.

»Neumni nigger« je menda le dosegel, kar je nameraval. Zdavnaj bi se že bil vrnil, da mu ni bilo mogoče prisluškovati. Videli so ga, da je stopil v stewardovo kabino in odšel v jedilnico. In dobra ura je minila, da se je spet prikazal. Cunje je prinesel, najbrž tiste, ki je z njimi snažil okna, jih zanesel k stewardu pa prišel k trampom in prisedel.

Ni videl, da ga ostro opazuje četvero oči —. In tiste oči so bile oči Velikega in Malega medveda.

Cornel ga je že nestrpno čakal.

»No —? Kako ste opravili?«

Slabe volje je dejal:

»Zelo sem se potrudil, pa ne verjamem, da bom za svoje novice prejel kaj več ko tiste tri dolarje —.«

»Kako to? Povejte, kaj ste čuli!«

»Zmotili ste se, sir!«

»V čem?«

»Tistem orjaku je sicer ime Old Firehand, farmer pa ni. In tudi Črni Tom in teta Droll nista njegova gosta.«

Cornel se je naredil razočaranega.

»Takó —? O ti smola!«

»Da da! Tisti orjak Firehand je slaven lovec in westman, ne pa farmer! Farmerja sploh ni med njimi.«

»Kam pa potuje?«

»V Skalno gorovje.«

»Kam posebej?«

»Ne vem.«

»Preslišali ste!«

»Ne! Na vsako besedo sem pazil, nobena mi ni ušla.«

Tisti trije, ki bi jih naj opazoval, so sedeli za sebe, ločeni od drugih potnikov. Pri njih je sedel le oče dekleta, ki ga je napadel panter. Tistem je ime Buttler.«

»Farmer je?«

»Ne, inženjer.«

»Kam pa tisti potuje?«

»V gore z Old Firehandom.«

»On —? Inženjer —? Po kaj pa potujeta v gore?«

(Dalje sledi.)

Čuden potnik.

Oktobra 1875 je bilo

več potnikov v pošt-

nem voznu na vožnji iz

Coventry v London.

Kmalu se je razvil ži-

vahen razgovor. Samo

en gospod, ki je sedel

sključen v kotu, se ni

zmenil za občo zabavo.

Vsi so bili prepričani,

da spi in so ga pustili

na miru. Ko se je pri-

čelo svitati, se je usta-

vil poštni voz na po-

staji v nekem kraju.

Vsi potniki so izstopili,

da bi zajuterkovali.

Vljuden potnik je ho-

tel opozoriti na teles-

no okrepčilo tudi ves

čas molčečega tovariša

v kotu voza. Ni prejel

nobenega odgovora in

se je odstranil ves ne-

voljen. »No, gospod v

kotu mora biti prava

surovina«, je rekел po-

stiljonu. »Štor sključe-

ni, sploh ne da nobenega

odgovora!« »Rad

verjamem«, je odgo-

ril postiljon. »Včeraj

so ga obesili radi konjs-

ke tativne. Njegovo

truplo je kupil zdrav-

nik v Londonu, kamor

ga peljem. Potnik se

vendar ne morejo spo-

tikati nad za vse čase

obmolkim tovarišem.«

Najbolj nevarno mesto za ladje

se nahaja v morju in

sicer južno od visoko

proti severu ležečega

otoka Islandija. Tam-

kaj neprestano spre-

minajo pod morjem

delijoči ognjeniki glo-

bočino morja. Uradno

je ugotovljeno, da je

tamkaj ponesrečilo in

se razbilo tekom zad-

njih 25 let 400 ladij in

ob življenje je bilo 2

tisoč mornarjev in ri-

bičev. Na najbolj opa-

snih mestih je največ

rib in ribje bogastvo je

kljub znani nevarnosti

vedno nova privlačna

sila za ribiške ladje in

parni ke.

Najbolj znameniti tečač.

Najbolj znamenitega

tečača je imela usluž-

benega vdova po vaj-

marskem (na Nemš-

kem) vojvodu Amalija.

Gre za Antona Focke,

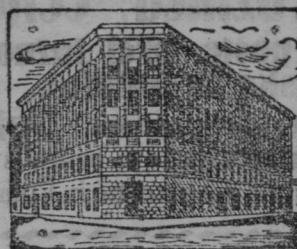
ki je leta 1747 dohitel

divjega zajca v polnem

diru, ga ujel in na že-

ljo gledalcev celo da-

leč prehitel.

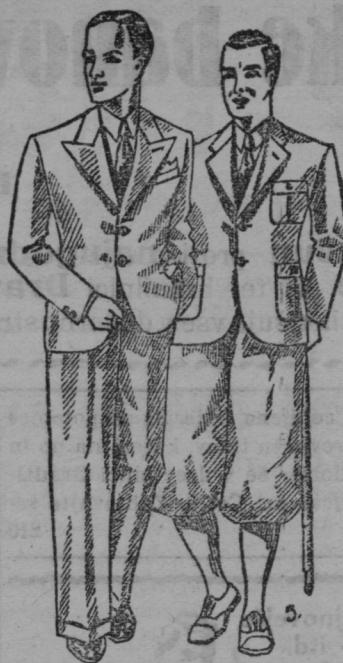
VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
VONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsek slovenski gospodar zavaruje se-
be, svojce in svoje imeje le pri naši za-
varovalnici.

167

Elegantni in varčni

gospodje si naročijo svoje obleke direktno v tovarni, kjer je izbira ogromna in cene letos zopet zelo znižane: hlačevinasta obleka Din 210, obleka iz meltona Din 270, iz kamgarna Din 310, trench-coat Din 580, »Hubertus« plašč Din 300, gumi plašč Din 215, fantovski pralni kostum Din 50, ševoj kostum Din 130, fantaska kamgarn obleka Din 180 itd.

235

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA · PERLA · IN · OBLEK

Celje št.
24.

Zahajte veliki, novi ilustrirani cenik in vzorce, katere dobite brezplačno.

SAMO 143 - DIN

St. 75895. Elegantna za-
pestna lrom ura s finim
pravim švicarskim strojem
s kameni Din 143 -
St. 75896. Ista ura s rado-
m svetlečimi številkami
in kazalci Din 154 -

3-letna pismena
garancija!

Rizika ni, zamenjava do-
puščena ali se vrne denar.
Cenik brezplačno
in poštino prosto.

H. SUTTNER,
Ljubljana 758.

Lastna protokolirana tovar-
323 na ur v Švici.

Za zdrave
hlove, za podstrešja
i. t. d. je najcenejše in
najboljše
flakovanje

„Laporit“-
flakovniki

20x40 cm, iz žganega
materijala.

299 Dobavlja

Opekarna Lajtersberg
F. Derwuschek
Kešaki pri Mariboru.

OGLASI

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Lede tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor
tudi večbarvne razglednice, barvo-
tiske in druge v
svojo stroko spa-
dajoče tiskanice v
latinici in cirilici

izvršuje
hitro, solidno in
po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov.račun
štev. 10.602
Telefon interurb. št. 2113

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vлага, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55.000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno sveto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

**v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.**

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

MALA OZNANILA.

Raznovrstno železnino, cement, apno, traverze, motike, lopate, mreže za ograje ter drugo poljedelsko orodje dobite po zmernih cenah pri staroznani tvrdki **Vincenc Kühar** naslednik **Alfonz Meuz**, Maribor, pri franciškanski cerkvi. Prepričajte se pred Vašim nakupom! 331

Kolesa in dele več nemških in francoskih znamk kupite po najnižjih cenah tudi na obroki pri Jugu v Mariboru, Tattenbahova 14, nasproti Narodnega doma. 295

Zanesljivo kaljiva semena, dobro poljsko orodje, špecerijo in železnino kupujte pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg — Gubčeva 2. 292

Senske ure po tovarniški ceni odproda urar Jan v gradu, Maribor. Tudi na obroke in knjižice. 158

Sadna drevesa in cepljeno trsje. Same potomci od rodovitnih dreves in trsov, kateri stalno in najbolj rodijo, dobite še v drevesnici Gradišnik Ivan, Šmarjeta pri Celju. Zahtevajte seznam. 210

Klobuke najnovejše
Din 42-, 48- itd.
Obleke moške od
Din 150- naprej
fantovske od Din 60-
naprej. 215

Kar se potrebuje za obleči in obuti, kupite dobro in po zmerni ceni v trgovini

Jakob Lah
Maribor
samo Glavni trg 2

Preje Trg svobode, sedaj Vetrinjska ul. 30

Semena

vsakovrstna kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, posebno pa za

peso

neprekosljive kakovosti in kaljivosti, Vam priporoča v nakup staroznana tvrdka

M. Berdajs, Maribor 328

Ustanovljena 1869. — Telefon št. 23-51 (interurban)

Ceniki na razpolago!

Kolje za vinogradce

rezano 1000 komadov Din 200.—
cepano 1000 komadov Din 300.—

prodaja v vsaki množini 354

»DRAVA« d. d., Maribor, Meljska c. 91.

Lepe pulovarje volnene od 24 Din naprej dobite v TRPINOVEM BAZARJU, MARIBOR, Vetrinjska ulica 15.

Barve za obnovitev doma oljnate in za apno, kolomaža, strojna olja in karbolinej za drevesa, kakor vse potrebščine za dom, ščetke, čopiče, dobite najugodnejše v trgovini 352

Branko Sučevič
Slovenska ulica 8.

Vinogradniki in sadjarji!

Najuspešnejše sredstvo za zatiranje trsnih, sadnih in vrtnih škodljivcev je 225

žveplova apnena brozga znamka „Zvezda“

Cene za 20% znižane! — Dobi se v priznano najboljši kakovosti pri tvrdki Anton Jurca naslednik

MILKO SENČAR, PTUJ.

Uporabna navodila na razpolago.

Naročite za fante, ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladence in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih obrestnje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem!